

GAZETA TRANSILVANIEI

Apare în fiecare zi de lucru.

Abonamentul: pentru Austro-Ungaria pe an 24 cor., pe 1/2 an 12 cor., pe 1/4 an 6 cor. Pentru România şi străinătate pe an 40 franci, pe 1/2 an 20 franci, pe 1/4 an 10 franci. Număr de Duminică 8 franci pe an.

Redacţia,
Tipografia şi Administraţia:
BRAŞOV, PIAŢA MARE Nr. 30.
Telefon: Nr. 226.

Pentru Braşov cu dusul acasă pe an 24 cor., Fără dus acasă pe an 20 cor. pe 1/2 an 10 cor., pe 1/4 an 5 cor. Un număr 10 bani. Inserate: un şir petiit 20 bani pentru o publicare. Publicări mai dese după tarif şi învoială. — Reclame pe pagina a 3-a un şir 20 bani.

Adunări politice şi culturale.

Săptămânile viitoare se vor petrece lucruri de însemnătate deosebită pentru noi Români. Se vor ţine câte-va adunări mari, cari întrezăresc întreg neamul nostru şi cari menite sunt a ne ridica vaza noastră ca popor, a întări frăţietatea între noi şi a ne arăta nouă căi şi a ne da nouă îndemnuri pentru lupta naţională şi pentru înaintarea noastră în cultură.

Mai la vale cetitorii noştri vor afla convocările la aceste adunări şi programele lor, adecă lucrurile ce se vor debate şi se vor pune la cale în adunări, cum şi serbările, împreunate cu ele.

Cea dintâiu adunare este o *adunare populară politică*, convocată la *Haţeg*, pe 19 August n. c. adecă pe Sâmbătă, sârbătoarea „Schimbării la faţă”. Ea este o adunare de popor asemenea marilor noastre adunări ţinute de curând la Lugoj, Bozovici, Orăştie etc. cu menire a ne afirma, ca popor conştiinţat pe teren politic, a ne spune durerile şi dorinţele, în deosebi a protesta contra nedreptăţilor ce ni-se fac şi a cere cu stăruinţă înlăptuirea legii *votului obştesc*. La adunare vor lua parte cei mai însemnaţi şi iubiţi conducători şi fruntaşi ai noştri şi se vor ţine vorbiri frumoase şi pline de învăţături şi poave folositoare pentru popor.

A doua zi, adecă Duminică în 20 August c. se va ţine tot cu un asemenea program o altă adunare populară la *Ohaba-Bistra*.

Românii din ţara Haţegului, ţărani şi inteligenţi de pe sate, cum şi din ţinuturile învecinate sunt rugaţi a lua parte la aceste adunări în număr cât mai mare, unde vor auzi multe îndrumări bune şi se vor alege cu preţioase învăţături.

La o săptămână şi câte-va zile după aceste adunări politice, se va ţine o altă mare şi frumoasă *adunare culturală* în *Blaj*, anume la Sântă-Mărie, adecă în 28 Aug. c. şi zilele următoare.

În aceste zile îşi va ţine în Blaj adunarea generală „Asociaţiunea pentru literatura română şi cultura poporului român” şi Societatea teatrală a noastră, adecă cele mai mari însoţiri culturale, ce le avem noi Românii din Ardeal şi Ungaria. În convocările ce le dăm mai jos, cetitorii vor vedea ce lucruri se vor discuta şi pune la cale şi ce serbări se vor da.

Adunarea „Asociaţiunii” şi a Societăţii teatrale şi-au avut întotdeauna, în fiecare an, însemnătatea lor, dar adunările de acum din Blaj au o însemnătate mai mare, ca de obicei. Trebuie să ştim, că „Asociaţiunea” îşi serbează acum în Blaj jubileul de 50 de ani de la înteme-

iere, iar Societatea teatrală îşi ţine în Blaj cea dintâiu adunare ca societate cu statute nouă, întărite.

Aceste împrejurări dau o însemnătate deosebită acestor adunări, despre cari ne vom lua prilej a mai vorbi.

Azi ne mărginim a atrage asupra lor luarea aminte a cetitorilor noştri, în deosebi a Românilor din preajma Blajului, de pe Târnavă şi Murăş şi din alte părţi pentru a se pregăti ca să ia parte la ele cât mai mulţi.

Adunare populară în Haţeg.

— Convocator. —

La adunarea populară, ce se va ţine Sâmbătă, în 6/19 August (sârbătoarea Schimbării la faţă) la oarele 3 p. m. în piaţa oraşului Haţeg.

Ordinea de zi:

- 1) Deschiderea adunării.
- 2) Discutarea situaţiei politice.
- 3) Sufragiul universal.
- 4) Proiectele militare.
- 5) Rezoluţiune.

Fraţilor!

Starea tristă, sub care geme întreg poporul ţării cere dela noi dela toţi, ca cu mic cu mare să ne ridicăm glasul de protest şi de rugămintă pentru aflarea leacului, care să aducă binele şi fericirea cetăţenilor acestei ţări şi pacea între popoarele ei.

Fraţilor!

La glasul chemător al nostru, ne-au făgăduit şi vor veni, ca prin înţeleptul lor graiu, să ne lumineze mintea şi să ne aprindă dragostea inimii:

Gheorghe Pop de Băseşti, preşedintele partidului naţional român, Dr. Teodor Mihali, preşedintele clubului deputaţilor naţionalişti.

Dr. Vasile Lucaciu.
Dr. Iuliu Maniu.
Dr. Aurel Vlad.
Dr. Ştefan C. Pop, deputat dietal.
Dr. Ioan Suciu.
Dr. Iustin Marşie.
Dr. Romul Veliciu,
Vasile Goldiş, directorul ziarului Românul.

Dr. Samoil Vlădoane.
Dr. Valeriu Branişte.
Dr. Iustin Pop.
Dr. George Girda.
Ioan Moţa.
Vasile Demian, deputat dietal.
Vasile C. Osvadă.
Ioan Vasii, fruntaşul ţăran bănăţean şi
Dr. Nicolae Comşa.

Fraţilor!

Veniţi cu toţii la adunare, să le dăm şi lor, să ne dăm şi nouă cinstea.

Haţeg la 7 August 1911.

Dr. Gavril Suciu m. p.
preşedinte.

Dr. Victor Bontescu m. p.
secretar.

Convocatori:

Paul Oltean, Nicolae Teodosie iun.,
Marcu Doboju Nacu, Jan Straitariu, Doboju Todor, Marcu Jau, Ioan Nemeş, Alex.

Jeleđinţan, Nicolae Doboju, Avram Popesc, Nicolae Doboju, Dugaciu Mihai, Marcu Copil, Ioan Angyel, Lazar Buzdugan, Doboju Mărcuţ, I. Zerie, Ioan Murar, Nicolae Teodosie, Murar Ianes, Nicolae Timar, Vasile Petresc, Alexandru Jau, Todor Doboju Nacu, Silviu Ciuciu, Pamas Petric, Petruţ Timar, Alexandru Popesc, Zerie Doboju, Todor Doboju Birlea, Alexandru Motoc, Marcu Ivancu, Dr. Cornel Popescu protopop gr. or., Virgiliu Popovici, Dr. I. Janţea, Dr. Fabius C. Bontescu, Beniamin Ardelean, Ioan Pop, Victor Pop, Petru Ciachi, Liviu Virvoniu, Victor Ungur, Antanasie P. Bologa, Nicolae Muntean, protop. Petru Nandra, Ladislau Nandra, George B. Reitescu, Ioachim Eliu, Vasile Cetăţean, Michail Iubasiu, Petru Armean, Nicolae Cerbicean, Octavian Piso, Dr. Nicolae Brinzeu, Petru Stoica, Simion Bohariu, Pompeiu Popescu, Ioan Vasii, Petru Cheţian, Thoma Mircea, Dr. Toma Vasincea, Dr. Toma Ienciu, George Nicola, Silviu Barbescu, Dr. Mihail Tirea, Petru Clecan, Georgiu Medrea, Aurel Medrea, Simeon Albu, Septimiu Ionas, Nicolae Zugrav, Fantana Ioan, Branga Dumitru, Branga Ilie, Ioan Boieriu, Dumitru Sgavardea, Adrian Ganea, Atanasie Daju, Nicolae Mihaşiu, Ioan Szálteky, Ciora Ioan.

Adunarea „Asociaţiunii”.

— Convocare. —

În senzul §§-lor 23 şi 24 din statute, membrii „Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român” se convoacă la

adunarea generală ordinară,

ce se va ţine în Blaj, în zilele de 28 şi 29 August n. 1911.

Programul adunării:

Şedinţa I.

Luni, în 28 August n., la oarele 11 a. m., în biserica catedrală.

Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Înscirarea delegaţilor prezenţi ai despărţămintelor.
3. Raportul general al comitetului central.
4. Alegerea comisiilor pentru: a) examinarea raportului general; b) cenzurarea socotelilor anului 1910 şi a proiectului de buget pe anul 1912; c) înscrierea membrilor.
5. Alegerea unei comisii pentru întregirea prezidiului.
6. Prezentarea eventualelor propuneri.*)

Şedinţa II.

Marti, în 29 August n. la oarele 4 p. m.

Ordinea de zi:

1. Raportul comisiei pentru examinarea raportului general şi propunerile acestei comisii.
2. Raportul comisiei pentru cenzurarea socotelilor pe anul 1912 şi propunerile acestei comisii.
3. Raportul comisiei pentru înscrierea de membrii.

*) Eventualele propuneri au să fie înaintate în scris, prezidiului „Asociaţiunii” (Sibiu, strada Şaguna Nr. 6) cu 8 zile înainte de adunarea generală.

4. Alegerea prezidentului.
5. Fixarea locului pentru adunarea generală viitoare.
6. Dispoziţii pentru verificarea procesului verbal.
7. Închiderea adunării generale.

Şedinţa secţiilor ştiinţifice-literare.

Marti în 29 Aug. n. a. c. la oarele 10 $\frac{1}{2}$ a. m.

va avea loc şedinţa festivă a secţiilor ştiinţifice literare. D-l Dr. Iosif Popovici va ţine o conferinţă comemorativă despre Ioan Maiorescu, iar d-l Octavian Goga despre literatura ardeleană în veacul al XIX-lea.

Sibiu, din şedinţa comitetului central al „Asociaţiunii pentru literatura română şi cultura poporului român” ținută la 19 Iulie 1911.

A. Bărseanu m. p.,
vice-prezident.

Oct. C. Tăslăuanu m. p.,
secretar.

Adunarea Societăţii teatrale.

— Convocare. —

„Societatea pentru fond de teatru român” îşi va ţine adunarea sa generală în Blaj, în zilele de 16/29 şi 17/30 August 1911. Invităm la această adunare generală pe toţi membrii fondatori, pe viaţă, ordinari şi ajutători ai Societăţii, precum şi pe toţi binevoitorii şi sprijinatorii culturii româneşti.

Braşov, în (23 Iulie) 5 Aug. 1911.

Virgil Oniţiu m. p.,
viceprezident.

Dr. Iosif Blaga m. p.,
secretar.

Program:

I. Şedinţa primă: Marti, în 16/29 Aug. 1911.

1. Deschiderea adunării generale, la 9 oare a. m.
2. Alegerea a doi notari pentru şedinţele adunării.
3. Prezentarea raportului general al comitetului asupra lucrării sale dela adunarea generală din urmă, precum şi a rapoartelor de casă.
4. Alegerea unei comisii de 5 membri, pentru cenzurarea raportului general al comitetului.
5. Alegerea unei comisii de 5 membri, pentru cenzurarea rapoartelor de casă şi a socotelilor.
6. Alegerea unei comisii de 5 membri, cari în înţelesul §-lui 5 din statutele societăţii, vor înscrie membrii noi — fondatori, pe viaţă, ordinari şi ajutători.
7. Cetirea conferenţelor corespunzătoare scopului societăţii, anunţate preşedintelui înainte de adunare.
8. Închiderea şedinţei.

II. Şedinţa a 2-a: Mercuri în 17/30 Aug. 1911.

1. Deschiderea şedinţei la oarele 10 a. m.
2. Cetirea sumariului şedinţei precedente şi verificarea lui.

3. Raportul comisiei pentru înscrierea de membri noi.

4. Raportul comisiei însărcinate cu cenzurarea raportului casierului.

5. Raportul comisiei însărcinate cu cenzurarea raportului general al comitetului.

6. Determinarea locului, unde se va ține adunarea generală în anul 1912.

7. Alegerea unei comisii de 3 membri pentru verificarea sumarului din ședința a II-a

8. Inchiderea adunării

Programul amănunțit al serbărilor.

Invitare.

Invităm cu toată dragostea întreaga obște românească la serbările culturale ce se vor ține în Blaj, în zilele de 28—29—30 August n., din prilejul adunării generale jubilee a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, și a adunării generale a „Societății pentru fond de teatru român”.

Program :

I. Preziua serbărilor.

(27 Aug. st. n.)

1. Primirea și intimpinarea comitetului central al „Asociațiunii” și al „Societății pentru fond de teatru român”.

2. Seara la orele 8 întrunire de cunoștință.

II. Ziua întâi.

(28 Aug. st. n.)

a) Dimineața la orele 7 și trei pătrări liturgie solemnă în biserica catedrală, celebrată de Excelența Sa P. S. D. Metropolit.

b) La orele 11 a. m. ședința I. a „Asociațiunii”, în biserica catedrală.

c) La orele 12 și trei pătrări deschiderea expoziției culturale a despărțământului Blaj.

d) La orele 1 și jum. d. a. banchet.*)

e) La orele 4 p. m. conduct etnografic. După acesta d-nul dir.-prof. Dr. Ambrozio Chețianu va ține prelegere populară.

f) La orele 8 seara concert.

III. Ziua a doua.

(29 Aug. st. n.)

1. Dimineața la orele 7 și trei pătrări liturgie și parastas pentru întemeietorii „Asociațiunii”.

2. La orele 9 a. m. ședința primă a „Societății pentru fond de teatru român”.

3. La orele 10 și jum. a. m. ședința festivă a secțiilor literare.

4. După amiază la 4 oare ședința a II-a a „Asociațiunii”.

5) La orele 8 seara „Mănăstirea Argeșului” și după aceea bal.

*) Prenotări până la 25 August n.

IV. Ziua a treia.

(30 Aug. st. n.)

1. Dimineața la orele 6 și trei pătrări liturgie și doxologia cea mare.

2) La orele 9. a. m. ședința a doua a „Societății pentru fond de teatru român”.

3) La orele 11 a. m. alte adunări oficiale.

4) La orele 3 p. m. ședința continuativă a secțiilor științifice.

5. La orele 8 seara teatru.

Blaj, la 7 August n. 1911.

Dr. I. Maniu,

prezident.

Dr. V. Suci, I. F. Negruțiu sen.,

viceprezidenții comit. serbărilor.

Aurel C. Domșa, Alex. Ciura,

Aug. Caliani, Ștef. Pop.

secretari.

Ioan Fodor, Ștefan Roșian,

cassari.

P. S. Invitări speciale nu se trimit.

Din calea unui Arhieru.

Se știe că episcopul Caransebeșului P. S. Sa. Dr. E. Miron Cristea a făcut zilele trecute o vizitațiune canonică în tractul Făgetului, vizitând toate comunele acestui întins tract și fiind pretutindeni primit cu o deosebită bucurie și mulțumire sufletească. »Drapelul» din Lugoj a început să publice o amănunțită dare desamă, din care reținem vizita P. S. Sale în comuna Coșava, ca să se vadă cu câtă dragoste a fost primit P. S. Sa de fi săi credincioși. Iată ce scrie confratele nostru din Lugoj:

Cu cât trecăm prin mai multe comune, cu atât deveniau toate mai mărețe. Se formase deja un val de însuflețire, care mergea înaintea arhierului. Un timp favorabil ne însoțea. Nu știu de ce primirea dela Coșava mi-s'a părut că întrece pe cele de până aici. Poate că totul s'a concentrat în jurul preotului, ieșit cu baldachin și litie, pe când în alte sate o parte de popor aștepta la capul satului în frunte cu autoritățile politice, iară preotul cu altă parte mai în apropiere de biserică. Sau doară o bună impresie ni-a făcut mulțimea cea mare de copii, pe cari în urma cuvântărilor P. S. Sale începuserăm a-i iubi mai tare ca până acum. Inbrăcându-se și P. S. Sa, procesiunea pleacă spre biserică... În preajma bisericii se face sfînșirea apei. Urmează cuvântarea P. S. Sale de peste 3/4 oră. A fost un moment, când chiar și P. S. Sa, mișcat de lacrimile și iubirea fiilor săi credincioși, încă a lăcrimat.

Cu acest privilegiu până și protopretorele Schönenfeld, străin de neamul și credința noastră, a fost răpit de farmecul tabloului, de nemărginita iubire, cu care poporul nestruciat se alipește de arhipăstorul, de biserica sa. A lăcrămat și el.

În tot drumul nu l-am văzut pe P. S. Sa atât de emoționat, ca aicea. Ceece aveam fericea a fi de față, asemenea. Mult au contribuit la aceasta sentimentele de dragoste nefățărută a numărșilor copii prezenți, din sinul cărora se desface o copilă cu ochi cuminți și față inteligentă și apropiindu-se de bunul lor părinte și arhipăstor, îi adresează cu glas dulce de suflet nevinovat, cuvinte duioase, cari au mișcat pe toți. M'au pătruns adânc cuvintele, pe cari și acum le simțesc: Prea bunule părinte! Mântuitorul Hristos a zis apostolilor săi: »lăsați pruncii să vie la mine...» Cu dragoste fiască ne rugăm și Noi: »Lasă preasfînșite părinte, să ne apropiem cu nețărmurită iubire de Cea ce ne ești părinte bun, căci atâta avem și noi...» Cu lacrimi în ochi a sărutat-o P. S. Sa pe frunte și i-a dăruit — în schimbul buchetului de flori — un galbin, pe care să-l păstreze la gât drept amintire a frumoasei zile de praznic.

Era ceva caracteristic în drumul acesta. P. S. Sa a vorbit în cele mai multe locuri de copii, arătând ce comoară sunt ei pentru toți, în deosebi pentru poporul român, care nu are alte comori și bunătați, cum ei au să le moștenească părinților lor avere, moșie, nume, cinste, și să le facă și moartea ușoară, știind că fi bunii lui să le continue viața și sporească brazda câștigată cu trudă și sudori. Probabil înțelegeau și copii dela sate, dela munte, cari se ascund după cuptor când intră un străin în casă, dar se apropiu de P. S. Sa fără nici o sfială, cu o încredere fiască surprinzătoare, sărutând mâna și respunzând cu respect la întrebările puse de P. S. Sa. Ori poate au contribuit mult la asta și vorbele pregătitoare ale maicelor, cari de sigur cu zile înainte le-au vorbit despre bunătața părintească a vlădicului cu dor așteptat între ei.

Cuvântare.

Întru ostașilor înainte de plecare la manevre, la 6 Aug. n. a. c. în biserica gr. or. rom. a S. Adormiri din Brașov-Celate, de către protoprezbiterul campestru Nicolau Fizeșianu.

Ostași creștini!

Iubiților mei fi sufletești!

Peste trei zile veți pleca cu toții la exercițiile cele mari, la așa numitele manevre, cari în acest timp de pace sunt o școală pentru voi, prin care vă pregătiți încă de acum pentru zile grele, pentru zile de războiu, adecă pentru vremea de bătae.

Școala aceasta e foarte de lipsă pentru voi, căci numai prin aceasta școală vă dedați a birui și-a suporta mai lezne toate greutățile, sarcinele, ostenețele, foamea, se-

tea și multe alte năcazuri și neajunsuri și mai mari, cari sunt împreunate cu purtarea de războiu.

În școala aceasta brațul vostru vâjos, chemat de a purta arma pentru siguranța tronului și pentru binele patriei se întărește și se oțelește și mai mult și astfel întăriți și oțeliți veți întâmpina la nevoie, în ceasul de primejdie cu curaj, cu bărbăție și cu vitejie neîntricită pe orice dușman, pe ori ce vrășmaș, care ar cuteza să se apropie cu gânduri ascunse, cu gânduri rele de hotarele țării noastre.

Astfel înțelegând însemnătatea și cunosând scopul, ce se urmărește prin exercițiile cele mari, adecă prin manevre, vreau să cred și să presupun că fiecare din voi, dela cel dintâiu până la cel din urmă, își va da toată silința de-a-și implini după cea mai bună știință și conștiință a sa datorițele sale și cu prilejul acestor manevre, ca întotdeauna în slujba de peste an, și va căuta în chipul acesta să corespundă cu vrednicie tuturor așteptărilor, pe cari prepușii și mai marii voștri le leagă de voi.

Dar purtarea voastră, ca a unor ostași vrednici de chemarea lor, are să fie de pildă nu numai pe câmpul de manevre, unde aveți să dați probe și dovezi de dibăcie și de hărnicie militară, ci are să fie și să slujească de pildă peste tot și în cvartierele voastre din satele și orașele prin cari veți trece în marșul vostru și pe unde veți fi găzduiți pe câte o zi, două sau și pe mai multe pe vremea manevrelor.

În tot locul și pretutindenea caută să vă purtați cinstit și nici unul dintre voi să nu-și uite cumva de sine săvârșind fapte de ocară, fapte, cari nici decăt nu se potriveșcu cu onoarea, cu cinstea militară. Vi-o spun aceasta pentru aceea, pentru că vreau, ca nici cea mai mică plângere să nu se auză și nici o jalbă să nu se ridice din partea nimănui asupra purtării voastre. Doreșcu ca să nu fiți cărtiți, ci tocmai din contră, vreau, ca pe ori unde veți umbla și pe ori unde veți ajunge, tot numai cuvinte de laudă să răsună pe urma voastră, și astfel ținuta și purtarea voastră să fie vrednică de numele cel bun al regimentului vostru, la care renume, voi ca ostași, datori sunteți să țineți sus și tare ca la un lucru sfânt!

După manevre, aceia dintre voi, cari și-au implinit cu cinste și cu omenie anii de cătanie, vor schimba haina militară cu cea civilă trecând în statul de rezervă și luând în primire pașaportul militar se vor reîntoarce de bună seamă cu voe bună și cu cântece de bucurie fiecare la vatra străbună, la casa părintească, unde este așteptat cu brațe deschise, cu drag și cu dor ferbinte de cătră părinți, frați, surori, neamuri, prieteni, vecini, și cunoscuți. Parcă văd nespusa bucurie ce va străluci de pe fețele tuturor în ziua întâlnirii mult dorite.

Astăzi cu deosebire cătră voi, cari după manevre veți merge deadreptul acasă, mă întorc cu glasul meu pentru ca drept «rămas bun» să vă dau încă niște sfaturi, niște povești binevoitoare, pe cari aș dori din toată inima ca să le aveți totdeauna în vedere și să le și urmați spre binele și spre folosul vostru propriu.

FOILETONUL «GAZ. TRANS.»

Fără de lege.

De Anton de Cehov.

— Cine-i acolo?

Nici un răspuns. Paznicul cimitirului nu zărește nimic, dar aude lămurit, prin suflarea vântului și freamătul frunzelor, că cineva trece pe dinaintea lui pe alec. Noaptea adâncă a învăluit pământul, cerul și chiar însuși el cu gândurile lui, alcătuite un tot nesfârșit, învăluit în întunecime de nepătruns.

Nu vede nimic și nu poate să meargă decăt pipăind.

— Cine-i acolo?... întrebă din nou paznicul și-i pare că aude un șgomot de glasuri și răsete prelungite.

— Cine-i acolo?

— Eu, — răspunde o voce de bătrân.

— Dar cine ești tu?

— Eu? un trecător.

— La dracu, ce fel de trecător? strigă paznicul mânios ca să-și ascundă frica.

— Dracul te-a trimis să umbli pe aici?

Cine să mai plimbă noaptea prin cimitir!

— Ce, aici e cimitirul?

— D'apoi cum! fără îndoială că e cimitirul, tu nu-l vezi?...

— Ah! ah! Doamne sfinte, Sfântă Marie, stăpâna noastră... și se aude prin

noapte suspinul unui om în vârstă. — Omule nu văd nimic..

— Doamne sfinte, ce întuneric, ce întuneric!... Beznă adâncă și nu văd nimic... Ah, Doamne, Doamne!...

— Dar cine ești tu?

— Sunt un călător, omul lui Dumnezeu, un biet călător.

— Cei ce umblă noaptea pe aici, nu sunt călători sunt bețivani, — vorbește paznicul liniștindu-se o leacă prin suspinele necunoscutului. Mai ești cu cineva?... Toată ziua a băut ca o vită și seara îl îndeamnă dracul să se plimbe pe aici. Ascultă-mă, îmi pare că nu-i lucru curat... îmi pare că tu nu ești singur, da, mi se pare că sunteți doi sau trei...

— Sunt singur omul lui Dumnezeu, singur singurel... Ah! Maica Domnului, Doamne!...

Deodată paznicul se izbește de necunoscut și se oprește.

— Cum ai ajuns până aici? îl întreabă el.

— M'am rătăcit. Mă duceam spre moara lui Mitrievici și-am pierdut drumul...

— Ș'apoi pe aici e drumul la moara lui Mitrievici? Prost mai ești, trebuia să întrebi mai bine înainte de a pleca la drum. Ca să te duci la moara lui Mitrievici trebuia s'o fi luat mai pe la stânga și să cauți drumul de pe marginea cealaltă a orașului. Vezi te-ai îmbătat și acum ai mers trei verște mai mult... Rău ți-a mai turburat mîntea rachiul.

— Am greșit. Patima asta a beției a pus rău stăpânire pe mine. Greșala am făcut-o acum și n'o mai pot ascunde... Dar te rog fi bun și-mi arată drumul pe unde să apuc!

— Ia-o drept înainte, tot înainte, până ce ai să ajungi la o răspântie; pe urmă apuci la stânga pe un drumușor mlăștinos, care trece tot prin cimitir, până la o porțiță... O deschizi, treci înainte și pe urmă umblă cu Dumnezeu... Să ieși seama însă să nu dai în vre-un șanț!... Nu mai mergi mult de-alungul câmpului și ajungi la drumul mare...

— Dumnezeu să-ți dea sănătate om bun și Maica Domnului să te aibă în sfânta ei pază!... Dar n'ai putea să mergi și d-ta cu mine? să mă însoțești până la porțiță...

— N'am vreme... te poți duce și singur.

— Fii bun te rog, am să te pomeneșcu cât voi trăi; nu văd nimic, absolut nimic. Așa-i de întuneric de nu-mi văd mâna înaintea ochilor. Ce întuneric!... Haide cu mine prietene!

— De ce crezi tu oare că m'a pus pe mine paznic aici la cimitir?... Dacă așa arăta drumul la toți ca al de tine, de geaba mi-ar mai plăti leafa.

— Pentru numele lui Dumnezeu, fii bun și haide cu mine. Nu văd nimic și m'i frică să trec noaptea prin cimitir. Tare m'i frică m'apucă florii...

— Prea ceri multe de la mine, dar haide, vino.

Paznicul și cu necunoscutul porniră tăcuți unul lângă altul. Un vânt rece li izbea în față și de pe copaci, a căror umbre abia se puteau zări se scuturau mari picături de ploaie peste dânșii. Drumul era greu și glodios.

— Nu pot înțelege un lucru — zice paznicul după un răstimp de tăcere — cum ai intrat tu în cimitir? Poarta cea mare e închisă. Porțița cea mică știu eu bine că e închisă pe dinăuntru. Ai sărit pe deasupra? dacă ai sărit pe deasupra, îmi pare lucru tare ciudat, căci te văd că ești bătrân...

— Nu știu, omule, zău nu știu. Nu știu nici eu cum am ajuns aci. Dracu și-a bătat joc de mine. Mă pedepsește Dumnezeu.

— Dar tu ce ești? Ești paznic aici?

— Sunt paznic.

— Și ești numai tu singur.

— Vântul sufla acum așa de puternic, încât trebuia să se oprească pe loc o clipă.

Paznicul așteptă până se mai potoli o leacă vântul și răspunde:

— Suntem trei cu toții. Unul e bolnav de friguri, celălalt doarme.

— Bine... Da ce vânt suflă! Cred că'l aud și morții din morminte. Urlă ca un lup într'o pustie. Ah!

— De unde vii tu?

— Tare de departe. Sunt tocmai din Vologda. Umblu pe la locurile sfinte și mă rog pentru sufletele vitejilor.

Deci fiți cu ascultare, cu băgare de seamă și luați aminte cele auzite.

* * *

I. Sfatul cel dintâiu, ce vi-l dau iubiții mei este: să țineți și de aci încolo cu toată tăria la credința în Dumnezeu și la legea moștenită dela fericiții noștri străbuni sau cu alte cuvinte: să țineți neclintit și mai departe la biserica noastră drept credincioasă, dreptmăritoare.

Ca să vă întăriți însă tot mai mult în aceasta credință și lege strămoșească, e neclintit de lipsă, ca să cercetați regulat sfânta biserică, pe cum rânduește ea însăși prin poruncă anumită, adică în toată Dumineca și serbătoarea, căci această acasă vă este cu puțință, sau cel puțin mai cu puțință, mai lezne, de cum vi-a fost aci în cătănie.

Cercetând regulat sfânta biserică, luând parte la Dumnezeasca slujbă, ascultând cu luare aminte cetirea sf. Apostol, a sf. Evanghelii și fiind cu băgare de seamă la Dumnezeștile învățături propovădite în numele D-lui nostru Is. Christos de către părintele vostru sufletesc, care vă îndeamnă la frica lui D-zeu, la dragostea către deaproapele și la alte multe virtuți creștine, cari toate au de scop mântuirea noastră: de o parte vă veți însufleși tot mai mult pentru o viață cucernică, evlavioasă, curată și neprihănită căutând a săvârși numai fapte bune, fapte plăcute înaintea lui D-zeu și a oamenilor, iar de altă parte vă veți lumina în măsură tot mai mare cu lumina cunoștinței, adică a învățării celei adevărate despre dreapta credință și astfel veți cunoaște tot mai lezne calea și mijloacele, ce duc la bine și la fericire.

Lumină de lumina adevărului și întăriți în credința noastră mântuitoare nu veți rătăci pe calea vieții și nu veți da ascultare așa ușor feluritelor proroci mincinoși și vânători de suflete, cari ar îndrăzni să se apropie de voi cu gândul viclean și păcătos de-a vă smulge din sânul bisericii noastre dreptmăritoare și a spori cu voi ceata așa numiților «nazareni po-căiți» și a altor multor rătăciți, cari răs-tălmăvind adevărurile credinței și a legii noastre creștinești, cred numai aceea, ce și cum ei vreau și cum le vine lor mai bine la socoteală. Că o astfel de credință și lege nu poate fi credință și lege adevărată, e prea firesc și nu suferă nici o îndoială.

Biserica noastră însă propune toate adevărurile de credință așa după cum a învățat însuși D-l și Mântuitorul nostru Ius Christos, urzitorul legii creștine, și după cum au învățat și propovădit sf. Apostoli și sf. Părinți, din care cauză se și numește ea biserică dreptcredincioasă, dreptmăritoare și tocmai de aceea trebuie să și ținem cu tărie la aceasta biserică și să ne supunem orânduierilor ei întru toate, dacă vrem ca să ne mântuim.

Dar biserica noastră, nu numai că ne-a păstrat în toată curătenia și întregitatea credința și legea strămoșească, ci pe lângă acestea mijloace de mântuire ne-a păstrat încă și o altă comoară scumpă și neprețuită, ne-a păstrat adică dulcea și frumoasa noastră limbă, ce o vorbim,

prin care iarăși s'a susținut neamul nostru mult cercat prin toate vremile de urgie și de năpaste, prin câte multe a trecut în lungul șir de veacuri.

De aceea, eu preotul și părintele vostru sufletesc, n'am destule cuvinte de-a vă lega de inimă a ținea neclintit la biserica noastră dreptcredincioasă, dreptmăritoare, căci numai astfel ne este asigurată mântuirea și numai în chipul acesta vom putea lăsa urmașilor noștri drept scumpă și sfântă moștenire pe cele două comori, cari nici cu argintul și nici cu aurul nu se pot cântări, adică: legea și limba și pe cari le-am moștenit și noi dela străbunii noștri.

II. Vă sfătuiesc mai departe iubiților mei: să ascultați și acasă întotdeauna de glasul preotului, a părintelui vostru sufletesc, căci el întocmai ca păstorul cel bun, care și pune și sufletul său pentru oile sale, așa se jertfește pe sine pentru binele, fericirea și mântuirea fiilor săi sflești.

Viața părintelui vostru sufletesc de acasă va fi strâns legată de viața voastră, căci binele și fericirea voastră va fi binele și fericirea lui, ear durerea și suferința voastră, de cari doarec ca nici când să nu aveți parte, va fi totodată durerea și suferința sa. Cu alte cuvinte preotul vostru ca un părinte bun și adevărat cu voi va fi între toate împrejurările vieții, adică și la bine și la rău și de aceea se cade și se cuvine, ca și voi la rândul vostru să ascultați și să urmați sfaturile și povețele lui binevoitoare, ca pe cele ale unui apostol al adevărilor creștine, sprijinind-ul cu încredere deplină în nizuțele sale curate, precum și în toate întreprinderile sale, cari au de scop binele și folosul obștesc, ușurându-i și înleznându-i astfel împlinirea conștientioasă a greii și sfinte sale chemări plină de răspundere înaintea lui D-zeu și a oamenilor.

Purtați-vă întotdeauna față de preotul și părintele vostru sufletesc cu aceea cinste și cu aceea iubire fiască, cu care se poartă fiii cei buni față de părinți, cu atât mai vărtos, cu cât la aceasta vă îndatorează de-a dreptul chiar și porunca a treia bisericească.

De asemenea caută să vă purtați cu toată onoarea, cu toată cinstea și față de învățătorul, precum și față de ceilalți frunțași și oameni vrednici din comuna voastră, căci la aceasta vă îndeamnă și sfântul Apostol Pavel când zice: «Dați dară tuturor datorii: celui cu frica frică celui cu cinstea cinste.» (Rom. C. XIII. v. 78) În chipul acesta veți arăta și veți dovedi lumii, că ați fost ostași dedați la ordin și disciplină adică la bună rânduială și atunci cu atât mai mult și mai mare trecere veți avea și voi la toți oamenii de bine.

III. În urmă vă sfătuiesc iubiților mei, ca în toată viața voastră să căutați a fi și a rămânea oameni cinștiți și de omenie,

Cinstea și omenia este un bun tot atât de scump și prețios, dacă nu chiar și mai scump și și mai prețios ca viața noastră, căci ce folos și de viață, dacă ne-am pierdut cinstea și omenia și dacă nimenea nu ne mai prețuește și nu ne

mai bagă în seamă. Un om fără cinste și fără omenie, un om desprețuit și nebăgat în seamă, e așa zicând mort de viu. Acela, căruia nu-i pasă de cinstea și de omenia sa, nici că e vrednic de a se numi om. — De cinstea și de omenia noastră e legată atât fericirea noastră vremelnică aci pe pământ, cât și fericirea vecinică, ce ne așteaptă dincolo de mormânt, dacă ne-am învrednicit de aceea fericire împlinind vola-lui D-zeu și săvârșind tot numai fapte bune, fapte adevărat creștinești aci în lumea aceasta.

Și ce cugetați iubiților mei, în ce chip vă veți putea păstra cinstea și omenia, ca prin acestea să dobândiți fericirea vremelnică și vecinică?

Iată cum !

dacă veți avea pururea înaintea ochilor voștri cuvintele sf. Scripturi: «Dați împăratului cele ce sunt ale împăratului și lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu, (Mat. c. XXII, v. 21), adică dacă în totdeauna vă veți împlini cu scumpătate atât datorințele creștinești, cât și cele cetățenești;

dacă în toată viața voastră veți fi conduși și călăzuți de dragostea curată către deaproapele, care este a doua mare poruncă a legii noastre creștine, dată de însuși D-l, D-zeu și Mântuitorul nostru Is. Christos; (Mat. c. XXII, v. 39).

dacă veți fi recunoscători tuturor celor ce v'au făcut bine;

dacă vă veți îndestuli și vă veți mulțami întotdeauna numai cu ceea-ce este al vostru și cu ceea-ce v'a dat D-zeu după muncă, sârguința și hărnicia voastră și nu veți fi lacomi la avutul străin, la averea altuia;

dacă veți fi oameni de cuvânt, adică dacă cuvântul dat îi veți ținea și împlini cu sfințenie între ori-ce împrejurări și ori cât de greu v'ar cădea aceasta;

dacă în loc de a umbla pela crâșme și a cheltui paralele pe vinars și pe alte beuturi otrăvitoare, cari strică sănătatea, scurtă viața și aduc pe om la sapă de lemn și dacă în loc de a perde vremea scumpă de lucru cu poveștile pela vecini, veți sta acasă și veți îngriji de rândul, ori de lipsurile și de nevoile căsii voastre;

dacă veți fi muncitori și iubitori de lucru și dacă veți ști să și păstrați avutul câștigat întru sudoarea feții voastre punând din prisosul agonisit la o parte câte un ban alb pentru zile negre și în urmă,

dacă în Dumineci și în sărbători — având răgaz — vă veți îndeletnici cu cetirea de foi și de cărți bune, folositoare spre luminarea și deșteptarea voastră.

Multe s'ar mai putea încă zice și înșira drept învățătură, că cum și în ce chip să vă păstrați cinstea și omenia, ajungă însă cele zise până aci, căci mintea cea bună și sănătoasă, și altcum și cunoștința voastră încă vă va spune, că ce să faceți și cum să lucrați, ca să fiți și să rămâneți oameni cinștiți și de omenie și astfel plăcuți înaintea lui D-zeu și înaintea oamenilor.

* * *

Iată ați auzit iubiților mei sfaturile și povețele mele părintești, după cari veți avea să vă întocmiți viața voastră pământescă, dacă vreți să petreceți bine și să fiți fericiți în aceasta și în cealaltă lume și oare cine nu ar voi aceasta ?

În sfârșit rog pe D-zeu, pe «Domnul oștirilor și al războaelor», ca să vă înzestrez pe toți cu puterea și cu tăria Sa de sus întru împlinirea grelelor voastre datorințe, ce vă așteaptă pe câmpul de manevre, ca să puteți corăspunde în deplină măsură tuturor așteptărilor legate de voi și apoi însoțiți de lauda și recunoștința prepușilor și mai marilor voștri să vă reîntoarceți veseli, cu voce bună, în pace și sănătoși, unii la vetrele părintești, iar alții cari mai aveți încă de cătănit la garnizoana voastră.

Primiți acum la despărțire încă și binecuvântarea mea, a părintelui vostru sufletesc, care din toată inima sa și din tot sufletul său vă dorește, ca darul, ajutorul și binecuvântarea lui Dumnezeu să fie cu voi cu toți acum și pururea și în veci vecilor. Amin !

Brașov, la 7 August n. 1911.

† Dr. George I. Stoian.

Despre ultimele zile, moartea și înmormântarea regretatului Dr. George I. Stoian, medic în Bran, am primit un raport mai lung, din care reținem următoarele :

Înainte cu câte-va zile îl văzurăm vesel ca în totdeauna, plin de viață, îndeplinindu-și cu cunoscuta-i conștientiozitate și dibăcie chemarea sa de doctor. Nu-l știam bolnav sau suferind, ci un fizic robust și de o forță extraordinară; deci mult ne-a uimit trecerea lui atât de neașteptată.

În noaptea de 24 Iulie a. c. simțindu-se dintr-odată de tot rău, văzând, că toate încercările rămân zadarnice, la sfatul fratelui său, doctorandul Aurel, precum și al soției sale și al părinților, se decise a merge la spitalul din Sighișoara spre a i-se face operație, sperând, că dibăcea mână a renumitului Dr. Oberth îl va scăpa.

Intr-adevăr îndată după sosire, la 25 ulie a. c. i-s'a făcut cu succes operație la tomac și intestine, și medicii sperau, că îl vor reînălța. Nimănui nu-i trecea prin gând, că nemiloasa coasă a morții va culca la pământ această tinăra viață, cu atât mai vărtos, că criza era aproape trecută. Cu multă bărbăție a suportat chinurile boalei și grozavele dureri cauzate prin operație, nu s-a plâns de loc, nu și-a pierdut cât de puțin claritatea conștiinței și mereu spunea iubitelui său frate Aurel, — care din momentul când a intrat în spital nu s-a despărțit de lângă el, așteptând și ajutând chiar și la operație — îi spunea, zic, să i-se facă asta și asta, după cum îi dicta știința medicală. I-s'au dat toate îngrijirile de lipsă și speranță, că va fi scapat din ghiarale morții licărea ca o lumină, ce începe a se vedea mai clar.

Dar de scurtă durată au fost toate speranțele și veștile bune aduse părinților prin firul telegrafic, pentru că la 28 Iulie a. c. boala i-s'a agravat dintr-odată. El în-

Paznicul se opri o clipă ca să-și a-prindă o țigară. Se opri mai în urma necunoscutului și aprinse câteva chibrituri. Scăpărând o clipă flacăra celui dintâiu chibrit lumină un colț de alee la dreapta și se zări un monument alb, un inger rugându-se și o cruce neagră. Flacăra celui de al doilea mai lumină încă odată monumentul alb, crucea neagră și grilașul tare împrejmulă mormântul unui copilăș.

— Sărmanii morți — urmă necunoscutul suspinând lung și greu. Cei bo-gați ca și cei săraci, cei buni ca și cei răi, cei deștepți ca și cei proști, se odihnesc aici cu toții până la învierea cea de a doua... Dumnezeu să-i primească în sfânta lui împărăție veșnică și să-i odihnească în pace !...

— Și noi mergem acum unul lângă altul, dar nu-i departe vremea, când ne vom odihni și noi aici, — zise paznicul.

— Așa-i; ai dreptate. Nu e nici un om care să se poată mândri, că nu moare nici odată. Ah! Doamne, Doamne! facem numai fapte rele, gândurile ne sunt păcătoase. Vezi, eu m'am înfundat în păcate, ca un verme în pământ.

— Sunt atâtea feluri de oameni fără căpătâi! Unii rătăcesc noaptea prin cimitir ca să nu facă pe placul diavolului, alții cari se supun lui Dumnezeu și să gândească la mântuirea lor, aceia sunt oameni buni, dar fără îndoială, dar sunt și de aceia că-rra dacă le-ar veni gust, își dă una cu lopata în cap și te lasă mort în mijlocul câmpului.

— De ce vorbești așa ?

— Pentru că... dar ia seama bine; mi se pare că am ajuns la porțiță... par-că-i asta, deschide-o.

Paznicul pipăind, deschide porțița și ia pe necunoscut de mână zicându-i:

— Acum, vezi, suntem la marginea cimitirului... mergi deadreptul pe câmp până dai de drumul mare... Când ajungi, apucă la dreapta și te duci la moară...

— Ah! Nu... Suspina călătorul. N'am nevoie să mă duc la moara lui Mitrievic. Ce să caut eu acolo? Mai bine vreau să rămân cu d-ta aici, prietene.

— Vrei să rămâi aici ?

— Fără îndoială, tovărășia ta îmi face multă plăcere.

— În starea ta — și-ți mai vine să faci glume!

— Sigur, răspunse necunoscutul râ-zând răgușit. Ha! Ha! Și o să-ți aduci aminte multă vreme de mine.

— Și pentru ce ?

— Ha! Ha! Ha! te-am înșelat... Eu nu sunt călător!

— Dar ce ești ?

Un mort uitat de toți. Acum am ieșit din sicriu. Îți mai aduci aminte de lăcătușul G... care s'a spânzurat într'o Marți... Ei bine, eu sunt acela !...

— Spui minciuni.

Paznicul nu prea credea ce spunea acest om, dar simți cum îi trece prin tot

corpul un fior rece și încercă să se de-părteze.

— Stai, așteaptă... unde vrei să te duci? — zise călătorul luându-l de braț. Ce fel de om ești? Vrei să mă lași singur aici ?

— Lasă-mă — răcni paznicul, silin-du-se să-și tragă mâna.

— Nu mai mișca... Când îți zic să nu mai miști, nu mai mișca. Dacă mai ții la viață, taci când îți vorbesc eu... nu vreau să curgă astăzi sânge de om, căci de mult te-ași fi ucis. Nu mai mișca !...

Picioarele paznicului se miuară. Închise ochii și tremurând se rezamă de gard. Vroia să strige, dar știa că nu-l aude nimeni. Lângă dansul stătea călătorul amenințator, cu pumnul ridicat, gata să-l lovească.

Se strecură o vreme în care amân-doi tăcură.

— Unul e bolnav de friguri, celălalt doarme; Oh! ce păzitori vrednici! Ce bine răsplătesc banii cu care-s plătiți... Zău frate, hoții sunt mai vrednici decât paznicii !... Rămâi pe loc, nu te mișca !

Mai trecu ca un sfert de ceas în tă-cere, apoi răsună un șuerat prelung.

— Haide, acum poți să te duci — zise necunoscutul dându-i drumul. Pleacă și mulțumește lui Dumnezeu că ai scăpat cu viață...

Necunoscutul mai șueră încă odată prelung și se depărtă. Se auzi curând

sgomotul surd pe care-l făcu sărind șanțul.

Rămase singur, paznicul, presupunând că s'a petrecut ceva groaznic, tremurând de frică, închise repede porțița și începu să alerge repede către căsuța lui de lângă biserică. La o cotitură a drumului pe lângă aleea cea mare, auzi sgomot de pași repezi și pe cineva care întrebă în șoapte:

— Ecineva Timothei?... Unde-i Mișca?

Paznicul alerga mereu înainte dealungul aleei celei mari și deodată băgă de seamă că un punct luminos se mărește cu cât se apropie mai mult de biserică. Apropiindu-se mai mult, presimțirea i se hotărăște mai bine, odată cu încredințarea că s'a întâmplat ceva groaznic.

— Dumnezeule, Doamne, arde bise-rica !... Stăpâne, Doamne, scapă-mă, pă-zește-mă... și ajunge șovăind, pe jumătate mort de frică, lângă biserică. Ferestrele pe unde intraseră hoții erau sparte și pe acolo se uită el înlăuntru. Luminările cele mari de ceară, pe care tâlharii le uitaseră să le stingă, mișcau flăcările lor roșiatice în vânt, aruncând o lumină palidă și tristă pe odoarele sfinte, pe dezordinea jalnică din sfântul locaș.

Vântul urlând răspândește prin ci-mitir sunete repezi neregulate, prelungi, ce par că vin de la clopotele de aramă, de sus din clopotniță.

Traducere de D. C. Z.

suși chinuit de cumplitele dureri, cerea impacient a doua operație. I-s-a și făcut, dar zadarnic. Nu mai era chip de scăpare, pentru că deja în sala de operație aripa rece a ingerului morții fălăia deasupra capului său. La ceasurile 1^{1/2}, p. m. blândul său suflet părăsi corpul, în care a locuit abia 84 ani și sbură în plaiurile fericiților. Ultima dorință a sa fu să fie adus acasă și înmormântat în grădina-i mult iubită, la umbra pomilor și brazilor, unde vecinul murmur al apei, freacățul codrului și corul miilor de pasări să-l plângă, iar falnicii brazi să i-se închine.

Pe timpul cât era în spital și chiar după ce murise, veneau din depărtări pacienți, iar din Dorna și Ilva mare, unde fusese ca medic, veneau scrisori, în cari îl rugau să meargă să spre a ajuta morboșilor, cari toți îl așteaptă ca pe un Mesia.

Corpul său rece și fără suflare a fost așezat în coșciug de oțel, iar după ce se făcuseră formalitățile față de autorități, fu adus cu trenul până la Brașov, iar de aci cu căruța și așezat în locuința decedatului. Între lumânările de ceară, coșciugul defunctului sta aproape îngropat în numeroasele cununi de flori, multe din ele naturale, cari răspândiau un miros primăvăratice și dor de viață.

Cea mai convingătoare dovadă despre regretele generale deșteptate atât la intelectuali, cât și la popor, prin moartea prea timpurie a Dr-ului George I. Stoian, este, că sute de prietini și cunoscuți, atât din Bran și Imprejurime, cât și din depărtări mari s-au grăbit a condola parte în persoană, parte prin telegrame.

Duminecă în 17/30 Iulie a. c. în răvșatul zorilor se descărcă o ploaie torrențială, care dură până către ceasurile 9. Pare că și natura plângea trecerea prea timpurie a iubitului Dr. Stoian. Dar în curând norii cei negrii dispărură, iar soarele începu a străluci vesel, ca un copil nevinovat, privind îndușoșat la sutele de oameni, tineri și bătrâni, țărani și domni, cari se îndreptau spre locuința defunctului spre a-i da ultimul onor și a depune o lacrimă pe recele-i mormânt deschis pentru a-l înghițe.

Deja pe la oarele 3 d. a. livada comunală în estenziune de vro 2 jug. castrale, dinaintea caselor defunctului era aproape ticsită de public. Slujba înmormântării s'a început la 4 oare și jum. Au servit preoții: *Ilariu Reil din Poarta Branului*, *George Enescu din Moieciul inferior*, *Dumitru Tăbulea din Predeal*, *Victor Pușcariu și George Babeș din Sohodol*. Cântările funebrele au fost executate de corul mixt din Zărnești sub conducerea d-lui învățător *Nicolae Spârchez*, care în semn de stimă, din indemn propriu a luat frumoasa inițiativă și n'a cruțat osteneții și cheltuieli, de a veni la Bran și ezecuta tânguioasele cântări funebrele, cari au stors lacrimi ferbinți din ochii ascultătorilor.

După o scurtă rugăciune la locuința răposatului, rămășițele lui pământeste au fost ridicate de 6 tineri între strigătele și bocetele desperate ale familiei și rudeniilor și între lacrimile tuturor celor de față și duse în livada dinaintea casei, unde s'a făcut prohodul. La prohod pâr. *George Babeș* din Sohodol cu verva sa oratorică a ținut o cuvântare funebrală, care a stors lacrimi ferbinți din ochii tuturor celor de față. Între cei aproape 2 mii de ascultători, nu cred să fi fost un singur ochi, care să nu lăcrămeze.

De aci coșciugul a fost din nou ridicat și îndreptat spre veșnica locuință din »cavou«. La ușa mormântului pâr. *Victor Pușcariu* din Sohodol, un vechiu și nedespărțit prieten al decedatului, cu lacrimi la ochi a rostit următorul emoționant panegiric:

Prieten bun și drag!

Oh! Dacă ai ști cât de dureroasă datorie de prieten îmi îndeplinesc eu astăzi în momentul despărțirii noastre pentru totdeauna! Să-ți spun durerea și jalea pe care ai lăsat-o în inimile noastre? Dar ar trebui să știu vorbi mai duos și mai jalnic decât prorocul Eremia pe ruinele Ierusalimului! Să măngâi ca un prieten ce ți-am fost, pe cel mai de aproape ai tăi? Ar trebui să am darul graiurilor îngerești, ca să pot aduce cât de puțină alinare și măngâiere! Cum să măngâi, când noi sutele tale de prieteni, când 10.000 suflete brănele avem înși-ne lipsă de măngâiere în urma pustiului lăsat în inimile noastre.

Suflet nobil! Cât de adânc ai simțit tu adevărurile propovăduite de Mântuito-

rul nostru Is. Cr. Intreaga ta viață nu a fost alta, decât un lung lanț de lupte și jertfe, prin cari însă tu treceai totdeauna senin, bun și prietenos. Câtă căldură și viață nu aduceai tu pururea veselule între prietenii tăi. Iară în casa, în care intrai tu, intrau cu tine și raze de soare, de măngâiere pentru cei năcăjiți. Toată tineretea ți-ai petrecut-o purtând pe frunte cununa de spini, pe care atâți băeți buni și vrednici o poartă până trec cu năcaz prin școală, și tocmai când ai început a simți binefacerile vieții, după ani de lupte cu năcazuri, când te simțiai așa de bine între cei dragi ai tăi, nemiloasa moarte pe care tu ai alungat-o de atâtea ori din case unde voia să ducă jalea, te-a săgetat pe tine iubitul nostru prieten. Sau doară va mai găsi Branul pe cineva asemenea ție, care în una și aceeași zi, percurgând 90 km. în Șimon, Măgură și Sohodol, scapi 3 ființe dela moarte sigură, alungând dela alții moartea și nebăgând de seamă, că această cruntă moarte și-a pus ochii pe tine. Iar dacă există totuși oare-care măngâiere în această zdrobitoare durere, este, că astăzi clopotele dela 12 bisericuțe modeste, împrăștiute în aceste frumoase văi ale Carpaților, așa de jalnic și de duos au cântat durerea unui popor de 10.000 de suflete, cari își plânge pe iubitul și harnicul lor binefăcător, este, că în inima celor ce te-au cunoscut dragul tău nume va rămânea pe vecie întipărit cu litere de aur. Iar acum ca preot în slujba tatălui ceresc, îmi ridic mîntea și glasul către Atotputernicul și îl rog după cum durerea îmi smulge din inimă cuvintele și le dă grai: Blândule Isuse, tu care ai ridicat din păcat omenirea tocmai prin jertfirea trupului pe cruce, deschide brațele tale și primește la sinu-ți pe unul dintre cele mai frumoase exemple de jertfire de sine, pe acela, care ți-a înțeles așa de adânc învățăturile tale, că adevărat a face bine deaproape și a te jertfi pentru el, este cea mai nobilă virtute. Incununează fruntea lui senină cu cununa fericirii vecinice.

Bunule Isuse ne rugăm, ca pe lângă faptele lui cele nobile să prefaci jalea și lacrimile ce le vărsăm la coșciugul lui în floricele frumoase, cari să-i împodobescă drumul pe care nobilul lui suflet călătorește spre vecinica fericire; iar tu împărate ceresc, pe care te numim și Măngăitorule, tinde mâna ta plină de milă asupra iubitei sale soții și fice și asupra acestei harnice și cinstite familii, acum atât de zdrobită de durere; nu lăsa să pătrundă germenul desperării prea adânc în inima lor, întărește-i Doamne cu putere de sus, alinează-le suferințele, măngâie-le jalea adâncă, ca să poată rosti cu resignare: Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat în veci. Amin.

După terminarea serviciului înmormântării, preoțimea și o parte din intelectuali s-au adunat la »Otelul Bran«, unde s-a servit o mică pomă întru o dihnă decedatului.

De încheiere esprim și pe calea aceasta tuturor celor ce au binevoit a ne măngâia în marea durere cauzată prin pierderea iubitului nostru »Dede« cele mai profunde mulțumite, iar Tu Doamne, ale cărui judecăți sunt mai pre sus de judecățile noastre omenești, primește sufletul scumpului defunct în sinul fericirii Tale, unde nu pătrund neajunsurile cele multe ale vieții pământeste, și-l așează în corturile dreptilor, unde nu este durere, nici întristare, ci vieță fără de sfârșit.

Bran, 1 August 1911.

Emil Reil,
învățător.

Recomandăm magazinul nostru ca cel mai etnin și mai solid; avem toate obiectele de modă pentru dame și domni, pregătim costume în timpul cel mai scurt. Cel mai mare asortiment în lîngerie și confecțiune. — Frații Simay.

ȘTIRI.

— 28 Iulie v.

Desp. Noerlich al »Asociațiunii« invită pe membrii săi, și alți binevoitori, la adunarea gen., ce se va ținea Duminecă la 13 Aug. n., oara 1 d. a. în comuna Cornățel. Cu prilejul acesta se va da și o producțiune teatrală.

Din Râșnov ni se scrie: În ziua de Sft. Ilie, 20 Iuliu v., femeia Maria I. Grădinar a lui Drăgan din Dobrice (Râșnov) a dat naștere la 3 gemeni, toți feciori, cari fiind născuți numai cu 8 luni, au fost botezați în grabă, dându-li-se numele de: Nicolae, Dumitru și Ilie. Toți 3 au și murit și anume: unul Joi în 21 Iulie c. altul Vineri, al 3-lea Sâmbătă. Mama lor e relativ sănătoasă.

Vineri, în 22 Iulie c., trenul de marfă, ce venea de către Zărnești și care are totdeauna întâlnire în Râșnov cu personalul ce vine la 4 oare p. m. de către Brașov, a călcat pe un frânar cu numele Ferenc Gyula, de vre-o 28 de ani, căsătorit numai de 3 ani. Acesta, după ce a acățat un vagon ce staționa în Râșnov la trenul de marfă, voind să iasă dintre vagoane, fiind trenul deja în mișcare, i-s-a acățat undeva haina și fiind trântit pe șine, roatele i-au tăiat o mână cu umăr cu tot și amândouă picioarele pe din sus de genuche, rămânând îndată mort. A fost dus la casa rece din cimiteriul săsesc și de aci transportat de soția sa în Hâromszék de unde fusese. — Cr. n.

Achitarea părintelui Ciordaș. Părintele Ciordaș, tatăl inimosului luptător național Dr. Ciordaș, avocat în Beiuș, a fost acuzat de agitație în contra Ungurilor și pe motivul acesta a fost țărât înaintea tribunalului. Alaltă-eri s'a ținut la Sătmăr pertractarea acestui faimos proces, dar cu toată obrăznicia procurorului șovinist judecătoria n'a putut constata nici o agitație în sarcina părintelui Ciordaș, care a fost achitat.

Cununie. Elisaveta Henteș și Alexandru Vidrighinescu, teol. abs., cununați. Ocna-Superioară, în 17/30 Iulie 1911.

Anunț. Cursurile »Școlii pentru economie și industria de casă«, susținută de »Reuniunea femeilor române din Sibiu«, se încep la 1 Septembrie n. Instrucțiunea secțiunii economice cuprinde: a) învățământ practic; pregătirea bucatelor, conservarea poamelor și legumelor, spălătul și călcatul rufelor, confecționarea rufelor etc.; b) învățământ teoretic; economia de casă, contabilitatea etc. Instrucțiunea secțiunii industriale cuprinde: cusut, croit, împletit cu mașina, tors și țesut. E de dorit, ca elevele să se prezenteze punctual pentru a lua parte la pregătirile pentru inaugurarea festivă a noului local al școlii în casa proprie a reuniunii. Informațiuni se pot primi dela Comitetul »Reuniunii femeilor române din Sibiu«.

Pățania unui Neamț. Din Telega (România) se scriu următoarele: În timpul reprezentației teatrale de Duminecă între primul și al doilea act, fanfara d-lui Rotescu a cântat marșul »Deșteaptă-te române«. Publicul, care era numărös, cum nu s'a mai văzut în Telega, a aplaudat marșul.

Un străin (German) probabil din neștiință, crezând, că face o glumă a șuerat. Publicul indignat a lîngat pe străin dându-l pe mâna șefului de secție spre a-l aresta, scăpându-l în chipul acesta de furia mulțimei.

În această învălmășeală un domn avocat din București indignat de purtarea aceluia străin a strigat să iasă afară toți străinii necuvincioși, lucru care a indignat pe d-l Manole Luca administratorul băilor. A urmat un schimb de cuvinte și cu mare greutate s'a înlăturat un scandal care putea lua proporții foarte mari. În urmă muzica a cântat 15 minute »Deșteaptă-te Române« făcându-se o frumoasă manifestație.

Nou avocat român. D-nul avocat Dr. Emil Șelariu ne aduce la cunoștință, că și-a deschis cancelaria advocațială în Hațeg, (fostul local de cancelarie Dr. Strațariu).

O nouă invenție ingenioasă. Pe turnul Eiffel din Paris se fac acum experiențe cu un parafulger, care va putea apăra de trăsnet nu numai o clădire, ci un oraș întreg, și va putea împrăștia norii, scăpând unele regiuni de furtuni. Noul aparat va avea o putere atât de mare, în cât va putea absorbi toți curenții electrici pe o mare distanță.

Știri mărunte. În comuna Zomba de lângă Cincibiserici a încetat din viață Du-

minecă văduva lui Iosef Schöks prezentând simptomele holerii. Intestinele au fost trimise la Budapesta spre a fi examinate.

— În apele Nilului s-a scufundat și lele trecute un vapor, pe care se aflau mulți indigeni. S-au înecat vre-o 100 persoane.

— Pe vaporul spaniol »Numantia« s-au revoltat marinarii. Tribunalul militar a condamnat pe 26 marinari la moarte.

Dare de seamă și mulțumită publică. Cu ocaziunea concertelor aranjate de »Corul bis. Sft. Treimi« de pe Tocile, la Dârste și Brașov, au binevoit a contribui peste taxa de intrare următorii d-ni:

La concertul din Dârste: Dr. Moga 5 cor.; Dr. Victor Ola-Roman 4 cor.; Ioan Broșu 3 cor.; Romul Oltean 2 coroane; Creanga 50 fleri.

La concertul din Brașov: V. Branisce 2 cor.; Didi Mușlea 1 cor.; d-na M. Mercheșan 1 cor.; V. Furnică 1 cor.; G. Dima 1 cor.; N. N. 1 cor.; D. Tanislav 6 fl.; N. Fleșeriu 40 fl.; I. Klemens 30 fl.; D. Negură 30 fl.; I. Voinea 20 fl. N. Bureștea 10 fl.

Aducem și pe această cale marimă moșilor donatori sincerile noastre mulțumiri. — Brașov, 28 Iulie v. 1911. — V. Branisce, președinte. V. Ardelean, cassar.

Pustirea unei comune. Alaltăieri după amiază a izbucnit un incendiu puternic în comuna Friekopa situată în apropierea graniței spre Galiția. Din cauza vântului puternic focul a luat o întindere colosală, prefăcând în cenușă jumătate din casele comunei, împreună cu două biserici, casa comună și fabrica de spirt. Focul a putut fi localizat de-abia târziu seara. Pagubele sunt foarte mari. S-a constatat, că focul a fost pricinuit de niște copii, cari s-au jucat cu chibrite.

Local de întâlnire pentru Români din Brașov este restaurantul Suciu, aflător în cel mai frumos loc al Brașovului, pe promenada de jos, lângă stațiunea tramvaiului. Aviz Românilor călători prin Brașov.

Restaurantul Suciu are o bucătărie excelentă și beuturile cele mai bune și cu prețuri ieftine.

În fiecare seară cântă un taraf de lăutari.

Concesiunile miniere.

Decizia ministerului de industrie.

»Monitorul Oficial«, român publică următoarea decizie privitoare la noile norme de exploatare și concesiuni miniere:

Normele de urmat pe viitor pentru obținerea titlului de explorator și concesionar, vor fi următoarele:

Art. 1. — Explorator este acela care prin săpături și perforări, a stabilit materialmente existența și posibilitatea de exploatare a unor substanțe minerale în urma unui permis acordat în baza legii, (art. 20 din lege);

Pentru a se stabili posibilitatea de exploatare, precum și pentru satisfacerea art. 6 și 29 din lege, săpăturile vor fi făcute în mai multe puncte îndepărtate unele de altele și pe cât posibil la periferia perimetrului. Imediat ce substanța minerală va fi întâlnită, zăcămintul poate fi străbătut pentru a se putea măsura grosimea, direcția, înclinarea, fără a mai continua lucrările în acel punct, decât în profunzime;

Explorările făcute cu galerii mănate pe direcția zăcămintului, constituiesc exploatare deghizată și sunt interzise.

Art. 2. — Oricine, individual sau în societate, poate să adreseze regiunii miniere respective, o petițiune, prin care să ceară să i se acorde dreptul de a face explorări într-o anumită porțiune (art. 21 din lege);

Cererea va fi înscrisă în registrul, la numărul de ordine cu data și ora depunerii ei, registrul special care va fi ținut la dispoziția publicului;

Petiționarul este dator a prezenta reprezentantului administrației miniere, în dublu exemplar și

în timp de 15 zile dela data prezentării cererii;

1) Un plan reperat în scara 1/2500, indicând limitele precise între care voește a lua perimetrul de explorare, cu văile, colinele, drumurile și orice alte puncte cu un caracter determinat din localitate, precum și suprafața perimetrului;

În plan se vor mai arăta parcelele cuprinse în perimetru, iar într'un tablou, se va arăta numele proprietarilor acelor parcele;

2) Justificarea că a făcut cunoscut proprietarului sau proprietarilor suprafeței precum și concesionarilor de mine învecinați înmediat, cererea făcută pentru explorare în perimetrul desemnat. Această formalitate se va îndeplini prin portărei, acolo unde e vorba de obște, se va aplica art. 74, alin. II c. pr. c., iar pentru celelalte cazuri, formalitatea se va face în mod individual față de fiecare proprietar. Această formalitate poate fi înlocuită și prin declarațiuni autentice de consimțământ ale proprietarului suprafeței, în care caz, față de aceștia, nu se va mai respecta termenul de 5 luni dela art. 22 din lege.

În caz când notificarea nu a fost făcută de proprietarul de drept, ci proprietarul aparent, cel dintâi nu mai poate avea alt drept la instituirea concesiunii, decât la avantajele ce le acordă art. 39 și 40 din lege, bine înțelese după ce și va fi revendicat dreptul de proprietate pe cale judecătorească.

3) Alegere domiciliului în județul unde a cerut explorarea;

4) Recipisa Cassei de depuneri, în care să arate că a consemnat la dispoziția ministerului lei 100 pentru cheltuelile de punere în posesie;

Art. 3. — Regiunea minieră primind cererea conformă cu dispozițiunile de mai sus, verifică în termen de 30 zile la fața locului, planul și cele arătate în cerere, apoi le înaintează de urgență ministerului cu raport detaliat, care va libera permisul conform legii.

Art. 4. — Proprietarii suprafeții sunt și ei obligați a se conforma art. 16 și 21, când ar lua ei inițiativa explorărilor. Dacă alții au luat această inițiativă, proprietarii suprafeței sunt obligați, în timp de patru luni, să răspundă dacă vor să se însarcineze ei cu explorările (art. 23 din lege).

Dacă proprietarii suprafeței nu răspund în termenul de 4 luni fixat de lege, tăcerea lor se consideră ca consimțământ.

Art. 5. — Dacă unul sau mai mulți proprietari refuză a-și da consimțământul, ei sunt datori ca în termen de 15 zile dela notificarea refuzului, să facă cerere de explorare pe terenurile lor, îndeplinind toate formele legale, contrar, permisul se eliberează celui dintâi înscris în registru.

Proprietarii, cari refuză a-și da consimțământul celui dintâi înscris pentru explorare, nu pot să-și dea consimțământul lor terței persoane sau să facă cu acestea acte degheitate de tovarășie, ele fiind nule, iar dreptul de explorare și asupra acelor terenuri, trece asupra persoanei care are proprietatea.

Concesiuni.

Art. 6. — Dreptul de a exploata se dă exploratorului căruia i s'a recunoscut acest drept conform legii, sau exploratorului și proprietarului suprafeței în copărtășie, conform dispozițiunilor legii de față (art. 36 din lege).

Art. 7. — Exploratorul, dacă nu e proprietarul suprafeței, pentru a obține concesiunea minei, trebuie ca

înainte de expirarea permisului de explorare, să trimită oficial regiunii miniere respective și proprietarului suprafeței o cerere în care să facă cunoscut. (art. 37 din lege).

1) Natura zăcămintului, alăturând și proba de materialul ce voește a exploata;

2) Intinderea și limitele perimetrului ce cere spre exploatare;

3) Localitatea aleasă ca domiciliu în județul unde se află perimetrul.

Afară de aceasta, va mai înainte regiunii miniere respective, cel mai târziu în termen de 15 zile dela data înregistrării cererii de mai sus:

a) Un plan hotărnicit și reperat la punctele naturale sau la cele artificiale bine stabilite al acelui perimetru făcut pe scara 1/10.000 pe pânză de calc și reproducă în 5 exemplare, din cari câte unul îl va depune la primăriile respective. Planul va cuprinde parcelele locuitorilor încadrați în perimetru, cari vor fi numerotate și fiecare exemplar va fi însoțit de câte un tablou, care va indica numele proprietarilor corespunzători numerotației parcelor;

b) O recipisă de consemnare a sumei de lei 111 pentru a face față cheltuelilor de punere în posesie.

Proprietarul suprafeței, dacă este explorator, va trebui să îndeplinească și el formele de mai sus față de regiune, pentru obținerea concesiunii.

Notificarea ce trebuie făcută de explorator proprietarului suprafeței se va face prin corpul portăreilor, fiecăruia individual, iar față de obște se va proceda conform art. 74, alin. II din c. pr. civilă.

Art. 8. — Proprietarul suprafeței, dacă nu a fost el exploratorul, nu poate să revendice dreptul de concesiune față de explorator, are dreptul numai de a intra ca copărtăș la exploatare, dacă în termen de două luni dela primirea notificării, a făcut aceasta cunoscut regiunii (art. 34 din lege).

Art. 9. — Când vor fi mai mulți proprietari ai suprafeței, ei cu toții, sau parțial, pot intra în exploatare ca copărtășii cu partea proporțională de cheltueli. Partea proporțională de cheltueli se calculează după raportul dintre suprafața fiecăruia și jumătate cheltuelile toate ale concesiunii, adică, exploratorul depune jumătate din capitalul necesar exploatării, iar copărtășii a doua jumătate, la care contribuie fiecare în raport cu intinderea terenurilor lor, cuprinse în perimetrul concesiunii; venitul se va împărți în acelaș fel, afară de convenții contrare.

Copărtășii nu mai pot avea dreptul la redevența prevăzută de art. 55 din lege, iar proprietarii necopărtășii vor beneficia de această redevență numai pentru cantitățile extrase de sub proprietatea lor.

Art. 10. — Regiunea minieră respectivă primind petițiunea exploratorului, ori cine ar fi el, o înscrie într'un registru special, ținut la dispoziția publicului, menținând data și ceasul depunerii ei; dă, în acelaș timp recipisă de primirea ei și dispune de urgență publicarea și afișarea (art. 41 din lege).

Șeful regiunii examinând cererea și constatând că formele dela art. 37, alin. I, II și III, nu au fost îndeplinite odată cu cererea, va comunica exploratorului, în termen de 10 zile, că cererea lui a fost considerată nulă și neavenită, menționând aceasta și în registrul special.

Dacă aceste forme au fost îndeplinite însă n'a depus în 15 zile cele cerute de art. 37, alin. a și b, cererea este de asemenea nulă și se va proceda în acelaș mod ca mai sus.

Termenul de 15 zile începe a curge dela data înscrierii cererii.

Dacă cererea îndeplinește condițiunile legi, regiunea va dispune de urgență publicarea și afișarea.

Publicarea se va face în "Monitorul Oficial", și în unul din jurnalele județului.

Afișarea se va face la prefectura județului, la subprefectură și la primăriile comunelor, la care aparține perimetrul, după indicațiunile date de explorator, precum și la primăria comunei unde domiciliază exploratorul.

Art. 11. — Dacă perimetrul concesiunii se întinde în mai multe județe sau comune, exploratorul e dator să arate aceasta în petițiunea de acordarea concesiunii și să arate regiunii la cari prefecturi, subprefecturi și comune să îndeplinească formele de publicare și afișare. În caz când exploratorul nu a făcut aceasta și s'ar constata mai pe urmă că nu s'au îndeplinit formele de publicare și afișare la toate prefecturile, subprefecturile și comunele cuprinse în perimetru, nu poate avea nici un drept asupra terenurilor cuprinse în acele comune.

Primăriile comunelor respective trebuie să certifice regiunii că aceste afișe și publicațiuni au fost expuse cel puțin 20 zile.

Petiția cu numele județului, plășii și comunelor, precum și cu numele locuitorilor cuprinși în perimetru, trebuie să fie inserată pe scurt, cel puțin de două ori în "Monitorul Oficial" și în jurnalul județului, la interval fix de 19 zile.

Dată la 8 Iulie 1911.

Ministru, D. S. Nenitescu.

Știri de peste săptămână.

În contra mușcăturilor de șerpe. Se știe că în Austro-Ungaria se întâmplă multe mușcături de șerpi (vipere) cu deosebire în părțile de la Miază-zi. În contra mușcăturilor se întrebuintează de un timp încoace serul lui Calmette pregătit la Institutul Pasteur de la cal immunizați. Injectând 10 ctm. c. sub pielea omului mușcat, cel mai târziu până la patru ceasuri de la data înțepăturii, îl scăpăm de moarte. În cazuri grele se face injecția de-a dreptul în vână. Ser de-acesta s'a trimis și se trimite regulat în Dalmația, Bosnia și Herțegovina.

Profesori noi. "Tel. Rom." scrie: La seminarul "Andreian" din Sibiu au fost numiți profesori suplinatori următorii domni: Dr. Onisifor Ghițu, Dr. Pavel Roșca, Dr. Silviu Dragomir și Dr. Ioan Felea, tot puteri tinere și bune, dornice de muncă, dela a căror activitate suntem în drept a aștepta mult bine pentru seminarul nostru.

Un congres al comercianților români este pe cale a fi convocat de comercianții români din Sibiu și Petroșeni, în frunte cu dl Aurel Popescu din Sibiu. Scopul congresului este a chibzui asupra modului, cum s'ar putea pune mai bine la cale întemeierea unei mari societăți comerciale pe acții pentru procurarea en gros a mărfurilor necesare numărșilor noștri comercianți resfriți în diferitele noastre centre. Locul și timpul ținării congresului încă nu este fixat. "R. E."

Tatăl și fiul — cumnați. Zilele trecute miliardarul Iohn Jacob Astor s'a căsătorit cu d-șoara Magdalena Force. Se anunță acum, că fiul miliardarului Astor care este în etate de 20 ani, s'a logodit cu sora soției tatălui său, d-ra Ecaterina Force, care este cu un an mai bătrână ca sora ei. Astfel miliardarul Astor a devenit cumnatul propriului său fiu.

O vacă într'un atelier de mode. O vacă rătăcită, venind în goană pe strada Mare a intrat în atelierul de mode al lui Iosif Grimberg din Râmnicul Sărat. Găsind ușa deschisă, intră într'un salon, unde se aflau mai multe fete lucrătoare. Vacă văzându-se într'o oglindă crezu că vede un alt animal din specia ei. Atunci a început să ragă și furioasă începu să amenințe cu coarnele. În furia ei i-se agăță o pălărie în coarne spre marea desperare a patroanei. Vacă a fost prinsă de sergentul poliției și dusă la oborul comunei.

Premiat. Institutul fonciar ungar a distribuit și anul acesta 21 premii pentru acei învățători sau grădinari, cari și-au câștigat merite pe terenul pomii-culturii și a grădinaritului. Între cei premiați se află și d-nul Ioan Dobrotă din Sibiel, care a obținut un premiu de 400 cor.

Cu privire la adunarea din Hațeg ni se scriu următoarele: Comitetul aranțator roagă pe toți participătorii, din alte orașe, să-și anunțe participarea d-lui Dr. Victor Bontescu, avocat Hațeg, ca să se poată lua la timp măsuri pentru încvartirare. Iar cei cari doresc să ia parte la masa comună, din ziua adunării, la oarele 2 în otelul «Mielul de aur», cu taxa de persoană cor. 3, încă să-și anunțe participarea până cel puțin la 15 l. c.

De la „Asociațiune“.

— Concurs de stipendii —

«Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român» publică concurs pentru două burse de câte 400 Cor. și pentru o bursă de 700 Cor. din *Fundațiunea Teodor Sandul* în următoarele condițiuni:

A. Bursele de câte 400 Cor. se dau tinerilor români, cari urmează vre-o școală specială de industrie (cum sunt: școlile de lemnărie și metalurgie din Aiud, Cluj, Murăș-Oșorheiu și Timișoara, școala pentru industria lemnului din Brașov, sau școala de ceramică din Zlatna sau școlile de țesătorie din Késmárk și Cisnădie lângă Sibiu).

Dacă nu se vor găsi concurenți, cari urmează la asemenea școli, bursele se vor da tinerilor, cari urmează la vre-o școală inferioară de agricultură sau ramurile ei (cum sunt: școlile din Lugoj, Sănmică-uşul-mare, Șimleu și Mediaș, sau școala de grădinarit din Budapesta sau școala de vințelari din Aiud).

B. Bursa de 700 Cor. se dă tinerilor români, cari urmează la vre-o școală superioară de industrie (cum sunt: școlile de industrie din Budapesta și Cașovia).

Dacă nu se vor găsi concurenți, cari urmează la asemenea școli, bursa se va da tinerilor, cari urmează la vre-o școală superioară de agricultură (cum sunt: școlile din Magyaróvár, Cașovia, Debrețin și Cluj).

C. Toți concurenții dela școlile de industrie sau agricultură, cari doresc să obștină una dintre cele trei burse mai sus înșirate, au să-și înainteze până la 1 Septembrie nou 1911, comitetului central al Asociațiunii (Sibiu — Nagyszeben, Str. Morii Nr. 6) cererile însoțite de următoarele acte:

1. certificat de botez,
2. certificat de avere a lor și a părinților,
3. certificat de moralitate,
4. certificat de sănătate,
5. certificat despre praxa și studiile făcute,

6. eventual un act, prin care să-și dovedească înrudirea cu fundatorul.

Dintre concurenți cei înrudiți cu fundatorul vor fi preferiți, dacă vor fi egali cu ceilalți în ce privește purtarea morală și cvalificația școlară.

Toți bursierii vor avea să se oblige în scris că după terminarea studiilor se vor stabili în Ungaria pe teritoriul locuit de Români, iar dacă nu vor putea împlini această condiție, vor avea să înapoieze Asociațiunii, în curs de 15 ani după terminarea studiilor, suma ce-au primit-o ca bursă din fundațiunea Teodor Sandul. Această obligațiune va fi semnată și de părinții sau tutorii bursierilor.

Bursele votate se vor mandata din partea Asociațiunii numai atunci, când bursierii vor dovedi într'un certificat că sunt primiți la vre-o școală de meserii sau agricultură.

Cererile intrate după termenul de 1 Septembrie n. 1911, nu vor fi luate în considerare.

Din ședința comitetului central, ținută la 19 Iulie 1911.

A. Barseanu m. p., Oct. C. Tăslăuanu m. p., v.-prezident. secretar.

Apel.

Subsemnații, în numele poporului român gr. cat. din comuna Dămuc, ne îndreptăm glasul nostru rugător către toate instituțiunile românești și către P. T. inteligența română cerând sprijinul binevoitor la zidirea bisericiei noastre, fiindcă pe care am avut-o veche și necorespunzătoare în a. c. 18 Ianuarie cu tot aranjanmentul un incendiu a prefăcut-o în cenușă.

Ne aflăm în creerii Carpaților în număr de 300 familii române gr. cat. lângă granița României, pasul Bicaz; locuitorii noștri cea mai mare parte sunt zileri, iar o a treia parte se ocupă cu prăsierea vitelor, pe cari le susțin numai pe teritoriul comunelor săcuiești din Ciuc cu arânzi foarte mari, — de oare-ce poporul nostru nu e în stare a-și edifica biserica numai din propriile sale puteri, cât de modestă ar fi, s'ar recere o sumă de 30 mii coroane, pe popor numai cu greu s-a putut repartia 14 mii coroane, care asemenea cu greu își susține și o școală confesională pe care au edificat-o în anul 1893, neavând până la acel termen nici o școală.

Prin urmare noi subsemnații apelăm la instituțiile și publicul românesc și rugăm pe P. T. D. voastră ca privind cauza noastră ca o cauză de interes sfânt, să ne învredniciți de ceva milă trimițându-ne ajutorul ori cât de puțin ar fi, care pentru noi e mult, la adresa O. D. Demetriu Dregan paroch, dacă e cu putință până în prima Octombrie a. c. p. u. Gyóbkás, Bicaz, ca și noi ca români gr. cath. să ne putem zidi templul modest al culturii românești aici în creerii munților.

Dămuc la 5 August 1911.

Ioan Căndea Demetriu Dregan
corator primar. paroch.

Condițiuni de primire

În școala civilă de fete a Asociațiunii și în internatul aceleia.

În clasa I a școlii civile de fete se primesc eleve:

- care arată prin extras din matricula botezaților ori dela forul civil, că au împlinit cel puțin vârsta de 9 ani și
- dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes IV clase elementare (poporale sau primare), ori apoi dovedesc pe baza unui examen de primire, că sunt bine orientate în materialul de învățământ prescris pentru clasa a IV-a elementară.

În celelalte clase ale școlii civile de fete se primesc eleve care dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vre-o clasă promergătoare la școale de categoria școlii civile.

Fără asemenea atestat, sau pe lângă atestat de pe clasa V și VI dela școala elementară poporală, se pot primi eleve în oricare clasă a școlii civile, ce corăspunde vârstei elevei, numai pe baza unui examen de primire, deus cu succes înaintea corpului profesoral al școlii, în sensul ordinațiunii ministerului regesc ungar de culte și instrucție publică, dto 11 August 1887, Nr. 29.000. Examenul de primire este scutit de taxă.

Elevele, care se înmatriculează întâi dată la școala noastră, au să producă atestat școlar, extras din matricula botezaților ori dela forul civil și certificat de revaccinare.

În cursul complementar (supletor), împreună cu școala civilă de fete a Asociațiunii, în sensul §-lui 6 din statul de organizare al școlii, se primesc eleve care au absolvat patru clase civile (secundare). Se pot primi și eleve care au absolvat cu note bune numai două clase civile, dacă au trecut de 15 ani și sunt împiedecate a absolva cele patru clase civile.

Inscrierile pentru anul școlar 1011/1912 se pot face din 1 — 6 Septembrie 1911 stil nou.

Examenele de corigență se țin în 2 Septembrie 1911 st. n. la 8 oare a. m. cu elevele care s'au anunțat la direcțiune.

În 4 Septembrie 1911 st. n. la 8 oare a. m. se țin examenele de primire, iar în 5 Septembrie se vor începe prelegerile regulate.

Didactrul e 5 cor. pe lună, iar pentru elevele, care se înscriu întâi dată la această școală, se plătește încă, odată pentru totdeauna, o taxă de înmatriculare de 4 coroane. Această didactru e și pentru elevele din cursul complementar.

Elevele, care voiesc să fie primite în internat, fie eleve ale școlii civile, sau ale școlii elementare din loc, au să fie anunțate de timpuriu la direcțiunea școlii, înainte de începerea anului școlar, pentruca să se poată face dispozițiunile necesare.

Taxa internatului e 550 coroane pe an, în care se cuprinde și didactrul, și se plătește înainte, în patru s'au în două rate. Spesele pentru cărțile de învățământ, pentru materialul de scris, desemn și lucru de mână, le poartă părinții deosebit, precum și cheltuielile pentru îmbrăcăminte și încălziminte, pentru instrucțiune în forte-piano și în limba franceză.

Taxele pentru instrucțiune în forte-piano sunt: pentru o elevă (singură) 2 ore pe săptămână, 12 cor. pe lună; pentru două eleve (împreună), două ore pe săptămână, 6 cor. pe lună de elevă.

Instrucțiunea din limba franceză: 3 cor. pe lună de elevă.

Toate taxele se plătesc direcțiunii școlare.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase lângă parcul orașului și e provăzut cu apeduct, baie proprie și lumină electrică, încât oferă cele mai bune condiții igienice.

Elevele din internat, afară de lecții, au în fiecare zi anumite ore de conversație în limba franceză, maghiară și germană după trebuință. Pe lângă aceea ele se prepară și învață lecțiile sub conducerea directoarei, a profesoarelor și a guvernantelor.

Elevele, care voiesc să fie primite în internat, au să aducă cu sine: o saltea, un covorel la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau țol de coperit, 4 ciarșafuri (lințolii, lepedeie), 6 ștergare, 6 serviete, apoi perie de dinți, săpun și 2 pieptini, care rămân proprietatea elevei. Afară de acestea rufele sau albiturile câte 1/2 duzină din fiecare, o haină de vară și una de iarnă, două fuste de lustre (jupon) și două de flanel, ciorapi, batiste (marămi) câte 1 duzină, 1 umbrelă (cort) și încălziminte trebuincioasă. În cursul anului vor primi în internat o haină uniformă. Strâns de uniformă se ține: o haină, 2 șurte în forma unei haine, o pălărie de vară și una de iarnă, care au să se facă aici și care vor costa peste tot 40—60 cor.

Dela direcțiunea școlii se pot primi prin postă: »Statutul de organizare« și »Regulamentul intern« al școlii, »Regulamentul pentru cursul complementar«, »Planul de învățământ« și »Regulamentul ministerial pentru examenle publice, private, supletorii și de emendare«, à 20 bani exemplarul.

Nagyszében (Sibiu), în Iunie 1911.

Direcțiunea școlii.

Folosul laptelui.

Laptele nu numai că e un nutrimant bun și nutritor, ci e și un medicament, cu deosebire pentru oameni slabi și anemici (ce suferă de lipsă de sânge). Laptele conține în sine toate acele părți, cari sunt de lipsă pentru hrănirea și întărirea corpului omenesc și va fi cu atât mai folositor pentru om, cu cât se va folosi acela mai bine și mai rațional. Câți oameni s'ar bucura de o sănătate mai înfloritoare, dacă hrana lor regulată li-ar fi laptele bun, sănătos și curat și pâne curată. Aceasta s'ar putea zice cu deosebire despre acei oameni delicați, cărora li-e slab stomacul și astfel suferă de morbo de stomac din cauză că acesta nu mistuește bine bucatele.

Oamenii ce suferă de slăbire nervoasă foarte cu greu pot mistui carnea, din care cauză laptele va fi pentru dânsii un nutrimant foarte binecuvântat. Numai cât să se însemne, că laptele nu este a se bea ca apa, cum s'ar zice dintr'o dușcă, ci acela este a se lua numai puțin de-odată: o înghițitură mică după alta. Medicii ne asigură, că modul din urmă de a bea laptele e cu mult mai rațional și igienic, aducând dovezi prin cari își arată evident aserțiunea lor. Anume: Îndată ce vine laptele în atingere cu suc din stomac, acela se și încheagă dintr-odată. De cumva laptele e în mare măsură, bucata încheagată va fi mai mare, și fiind mai mare se va și mistui mai greu; pe când din potrivă: bând o-mul laptele în restimpuri scurte, bucățile încheagate în stomac vor fi mai mici, și mistuirea lor se va efeptui mai iute și fără greutate

P.

¹ Din care sumă 2 cor. pe lună se contează institutuții, pentru susținerea forte-pianilor în stare bună.

Acordul la Bran. Precum aflăm o parte a membrilor corului »Acordul« din Brașov își va da concursul la petrecerea, ce se va ținea Duminică seara în Bran din prilejul adunării generale a despărțământului Bran al »Asociațiunii«.

O carte bună.

— Ardealul dlui Silvestru Moldovan. —

Cu acest titlu »Românul« în nrul de la 5 August n. c. scrie următoarele:

Zilele trecute a apărut în ediția a doua o carte, căreia îi dorim cât mai mulți cetitori. Ediția a doua, dar nu stereotipă, căci a fost prelucrată cu sârguință și i-s'au adăos și ilustrații. Un itinerar de drum. Partea I: ținuturile de pe Olt. Volumele celelalte vor apare succesiv, după cum va fi îmbrățișată această carte din partea publicului.

Editorul, d. I. Ciurcu, e hotărât să ducă lucrarea la bun sfârșit, numai publicul să sprijinească întreprinderea. Aici, în volumul I, avem descrierile Turnului-Roșu, a Sibielului, a Țării Oltului, Brașovului, a Săcuimei și a ținuturilor de unde izvoarește Oltul. O adnexă bine venită este harta. Putea să se prezinte însă în condiții mai favorabile, dacă ar fi fost dată în grija unui cartograf de specialitate. Se pot face obiecții în privința materialului, desigur. Unul, d. e., ar putea dori ca partea culturală să fie și mai pe larg redată, ca volumele de istorie ale d-lui Iorga să fie utilizate mai des, ca bibliografia diferitelor capitole să nu lipsească, — dar acestea sunt desiderate, cari nu pot detrage din meritul lucrării de față, cât timp volumul acesta de călătorie vrea să dea în liniamente generale descrierile ținuturilor, a porturilor, a legendelor și date statistice culturale în planul al 2-lea. Volumul al 5-lea este contemplant să conțină »schite istorice-geografice« și legende de prin Ardeal.

Cartea se poate comanda la librăriile noastre, are 176 de pagini și costă 1 cor. și 80 bani. Să sperăm că vor apare în curând și celelalte 4 părți proiectate.

Compozițiile d-lui Dr. Iustin Cl. Iuga. Zilele trecute a apărut și s'a pus în vânzare în aproape toate librăriile românești dela noi ediția a doua din »Căntece și plângeri«, 6 compoziții românești pentru voce și piano de I. Cl. Iuga. Cele șase căntece sunt următoarele: »Dorul de țară«, »Trecut a bădița dealul«, »Tu te duci bade sărace«, »Frunză verde frunzuliță«, »Căntecul Haiducului« și »Pe sub fereastră curge-un râu« (romantă). Prețul acestor căntece este redus la 2 cor. plus 10 fileri porto.

D-l I. Cl. Iuga este cunoscut în cercuri largi ca un bun compozitor, priceput dirigent și distins violonist. Din multele d-sale compoziții, cari se află în manuscris au apărut: încă acum în tipar pe lângă »Căntece și Plângeri« încă următoarele: »Viorele de iarnă«, polca mazur pentru piano, »Marșul studenților« pentru piano, »Resignare« romantă pentru voce și piano și »Thalia română« marș pentru piano. Precum suntem informați d-l Iuga va da la tipar în curând și alte compoziții ale d-sale. Cea mai nouă a d-sale operă muzicală: cântecile de solo și cor orchestrate pentru piesa poporală »Moise Păcurarul« a prezentat-o în manuscris comitetului societății noastre teatrale, pentru a obține un premiu din fundațiunea »Dr. I. Mihu«.

Atragem din nou atențiunea publicului românesc asupra compozițiilor d-lui Iuga, cari n'ar trebui să lipsească din nici o casă românească, unde se cultivă muzica.

Caletul »Căntece și Plângeri« le primesc studenții, dacă le procură direct dela autor (Brașov Str. Fântânii roșii Nr. 2) cu prețul de jumătate, adică 1 cor. + porto 10 b.

Dărdilă și Mornăilă.

— Anecdota. —

Biet Dărdilă ceunașul
Auzise, că în sat
Mornăilă ce murise,
Din mormânt, mi s'a sculat.

Deci se duce într'o suflare
Pân' la Mornăilă bietu
Ca să'i spună că văzut-a
Pe Sân-Petru, alditu,

Și să-i spună, cum e raiu,
Și acol' cât e de bine;

Deci cum ajunse la dânsu
Intră, și zise: »Creștine»,

Am venit să-mi spui anume
Și să-mi spui adevărat,
Că tatucu Hărămilă
Cum era când l'ai aflat.

Da Piștocu, lăutaru,
Ști, ficioru cel frumos,
Cum să află alduite,
Li tot țânș și voios?...

Apoi maica Hărămoaica
Spune-mi în raiu cum o duce,
Mai găsește și pe-acolo
Oale cu lapte de-î dulce?..

Și fraținu, Nicodinu
Cel cu buza sfârticată,
Cum o duce, ce mai face,
Nu mai fură câte-o dată?..

Și să-mi spui prea alduite,
Că vădana lui Spermeu
Ce murit'a astă toamnă,
Nu plânge de doru meu?..

— »Nu se cântă nice unu
Căci cu toții mi să scaldă,
În câtran și în pucioasă
Și pe tine te așteaptă....

Ca apoi toți faraonii
Să jucați o țigănească
De să meargă vestea, dado,
'N toată țara cea drăcească!..

Bistrița. Theodor A. Bogdan.

Frica țiganului.

— Anecdota. —

Sus în viea cea de struguri
Era mare veselie
Și pocneau din puști anume
Toader, Linu și Ilie.

Și se'n cepe-o horă mare,
Horă ca'n cules de vil
Și cântau feciori și fete
Și cântau sute și mii.

Dada Cula sta în vale
Și-asculta la cei din vil
Și'nghițea la noduri goale
Cum ar mânca strugurii..

— »Da ce-i dadă, ce stai icea,
Du-te și tu la cules.
— »Las' m'oi duce alduite
Coali după-ce-io ales«.

— »Și de ce nu meri acuma,
Doar acuma-i mai cu gust?«
— »Lasă frate că m'oi duce
După-ce-o făcut și must«.

— »Și de ce nu meri acuma
Om bătrân, mort de flămând?«
— »Hei m'aș duce tot cu fuga
Dar' mă tem c'aud pușcând...

Bistrița. Theodor A. Bogdan.

Mulțămită publică.

Pentru sfta biserică gr. or. din Toderița (protoprezb. Făgăraș) au binevoit a contribui:

»Unirea« institut de credit și economii, societate pe acțiuni din Vad, suma de 80 cor.; »Sincana« institut de credit și economii din Sinca-veche, suma de 20 cor.; Vincentiu Monca inv. Toderița un potir, disc, steluță și linguriță pentru sfta procomodie, în preț de 56 cor.; Ioan Toma, Maier cu soția un rând de odăjdii în preț de 80 cor.; Georgiu Pop, preot în Mărgineni tot un rând de odăjdii în preț de 80 cor.; Ana Grama, din Șona o înadațiune de 80 cor.; George Renghea cu soția Terezia o fundațiune în pământ în preț de 200 cor.; Maria Iacob, Vlad la moartea sa o fundațiune de 40 coroane.

În numele comitetului parohial aduc st. donatori și pe calea aceasta călduroase mulțămite, rugând pe Preabuul D-zeu să-le răsplătiască înzecit jertfa adusă casei sale.

Toderița în 20 August 1911.

Petru Debu
preot.

Proprietară:
Văd. Elena Dr. Aurel Mureșianu
Redactor resp. Ioan Spuderoa

Dr. STERIE N. CIURCU.
VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena
Consultațiune
cu celebritățile medicale, cu specialiștii de
facultatea de medicină din Viena.
Telefon nr. 17065.

Wällischhof,

Stabiliment de hidroterapie și sanatoriu, aranjat conform tuturor recerșințelor moderne; dietetic după sistemul lui Dr. Lahmann (băi de aer, de soare, de abur, de aer cald, de acid carbonic, de oxigen, de radium, băi electrice, băi medicinale, gimnastică etc. etc.) 30 min. depărtare dela Viena, în regiune romantică și sănătoasă. Indicat la toate boalele nervoase și cele ale schimbului organic (neurasthenie, histerie, anemie, diabet, diathesă urică, reumatism, boale de stomach și de intestine etc.) Cure de îngrășare și de slăbire. Nu se primesc în stabiliment: boale infecțioase și boale psihice.

Posta: Maria-Enzersdorf bei Wien.
Telegrame și telefon: Wällischhof-Giesshübel bei Wien.

Cu prospecte și detalii stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

Városmajor - Sanatorium și „Hydrotherapie“

26 odăi aranjate cel mai modern; Supraveghere medicală constantă.

Telefon 88—99.

Birou central, stabiliment medical, Ferencz körút 29 n. a. 8—9; d. a. 3—5.

Director, șef.
Dr. Cosmutza.

Dr. B. Basiota

— medic —

— specialist în morb. femeiești. —

Cluj-Kolozsvár. Strada: Ferencz Iósef Nr. 6

Consultațiuni

Între oarele 8—10 a. m. 3—5 p. m.

Nr. 1333/911 not.

Publicațiune.

Subscria primărie comună a duce la cunoștință publică cum că localul de birt al comunei Vajdarecsa în care se află 3 odăi de birt 1 prăvălie de coloniale, localul birtașului, 1 sală de dans și localități laterale se va esarânda în 19 august st. n. a. c. pe un interval de 6 (șase) ani cu prețul de strigare 1000 (una mie cor.) dela care sumă 10% se vor depune ca vadiu. Licitațiunea va decurge verbal și să primește și oferte încheie înainte de încheierea licitațiunei. Condițiunile speciale se vor vedea în oarele de oficiu în cancelaria notarială din loc.

Să observă cum că în această comună sunt 3 târguri de țară foarte bine frecventate.

Vaidarécse în 15 iulie 1911

1529. 1—2.

Primăria comună.

Anunț de licitație.

În 28 și 29 August st. n. 1911 se vor vinde cu licitație obiectele ce sau amanetat din 15 Maiu. 1910 până inclusive în 16 Iuli 1910 și anume: sub numărul 7011—1910, până inclusive cu Nr. 10143—1910 al căror termen a expirat și nu s'au rescumpărat.

Licitația va avea loc în localul Casei de zăloge, dela 8 oare până la 11 oare a. m. și în cas de lipsă dela 2 până la 4 oare p. m.

Obiectele, cari se vor vinde, sunt: Giuvaericele, Ciasornice de aur și argint și alte scule de aramă, Cioaie, Cositor, flanele, haine bărbătești și femeiesci, Cisme, Ghete și altele.

Vânzarea se face în bani gata. Rescumpărarea sau înoirea amanetelor se poate face numai până cu o zi înainte de licitație.

În ziua vânzării cu licitație nu se permite nici într'un chip a prelungi amanetarea.

Brassó, 4 August 1911.

Official casei de amanetare din Brașov.

De vânzare

Grădină în apropierea orașului, cu vedere frumoasă, potrivită pentru zidire de Vilă, restaurație etc. Informații dă d-l Dr. H. Gust Târgul poamelor Nr. 19.

A viz.

Am onoare a aduce la cunoștință onoratului public românesc că mi-am deschis

cancelaria advocațională în Budapesta VIII. Hunyadi utca 15.
Dr. Liviu Lința,
Advocat.

Se caută o bucătăreasă

bună pe timp de 10 zile și anume dela 25 August până la 4 Septembrie st. n.

Informații la administrația Gazetei.

Mihael Mosser

Prima fabrică de biciclete din Ardeal.

Brașov, Strada Porții Nr. 39.

Deposit de mașini de cusut.

Cel mai mare Atelier de reparațiuni pentru biciclete și mașini de cusut.

Reprezentantul fabricilor vestite de automobile. Garaj pentru Automobile.

Hotel Central

Nr. 1

Renovat din nou, odăi frumoase și sănătoase. Prețurile dela 2 coroane în sus. Sală mare pentru nunți, banchete, baluri, concerte, etc. Bucătărie renumită. Restaurant în Grădina Hotelului. Vinuri curate de Ardeal, Bere Steinbruch, Serviciu prompt. Omnibus pentru gară la toate trenurile.
IOSEF WYHANEK, Hoteller.

Fiedrich Reiser.

Strungar de lux, Magazin cu articole de galanterie, Brașov strada Vămii Nr. 31. recomandă depositul său bogat asortat cu umbrele, corturi, articole de lux, tot soiul de instrumente musicale, gramophone, plache, cele mai nouă lampe de buzunar. Asortiment bogat de gentuși moderne de mână pentru dame.
1862 1—30

Apă de cură și răcoritoare de Borsek

regina apelor minerale cu acid carbonic.

Apă de izvor de Előpatak vindecă cu siguranță boalele de stomac, răunchi, splină, ficat și fiere.

Isvoru Matild din Bodok cea mai curată și mai prețioasă apă acidă.

Apă sărată de Stoica. Apă de cură specială pentru diabeți.

Deposit principal la firma Theil L. & E. O. comercianți de ape minerale. Telefon 364.

O Damă

care ține mult la cultivarea pielei, cu deosebire pentru a înlătura pistruile și conserva obrazul și teint frumos, se spală numai cu

Săpun din lapte de crin marca „Steckenpferd“ de Bergmann și Comp. Tetschen a/E.

Se află de vânzare bucată cu 80 b. în farmacia, droguerii și parfumerii.

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face ori și când pe timp mai îndelungat sau lunare.

Administr. „Gazetei Trans.“

„Deganin“ contra gândacilor

Bucură-te doamnă dragă, că incurând nu vei mai avea gândeci (șvabi) în bucătărie, căci firma românească:

F. A. Degan, din Fiume

(Postafiók Nr. 163 a inventat un prav nou, „Deganin“ care e cel mai bun și pe toți li omoară.

Costă 1 kgr. 3 coroane. Mai puțin ca un 1/2 kgr. nu se trimite. Porto costă 72 fil., iar banii se trimit înainte (anticipative) la firma sus numită.

Dacă comanzi 4 kgr. de cafea, atunci cere și 1 kg. „Deganin“. căci 5 kgr. se trimit franco.

În Fiume toți vorbesc de pravul „Deganin“, căci l'au probat cu mare rezultat.

Cere gratis și preț curent românesc pentru cafea bună!!

„Deganin“ cu mare efect.

Stabilimentul de hidroterapie din Brașov

instalat pe lângă băile de aburi ale Eforiei școlare române gr. or. s'a deschis la 1 Maiu st. n.

Stabilimentul este aranjat conform cerințelor timpului modern și provăzut cu aparatele de cură cele mai perfecte.

Există două secții separate: una pentru domni și alta pentru doamne. Stabilimentul este condus de d-l Dr. G. Baiulescu și bolnavii fac cura cu apă în mod sistematic și rațional, după prescripția medicului dirigent.

D-l Dr. Baiulescu dă consultațiuni în stabiliment în fiecare zi dimineața dela oarele 7—9 și după amiazi dela 4—5.

Eforia școlare centrale gr. or. române, Brassó.

Administrația băilor.

1443,1—12

Mare asortiment de broderii

Broderii miraculos de ieftine 100 perini de divan gata și începute	4 cor.
20 perini de in desinate	1-40 cor.
100 covoare cu metru gata și începute	4-
100 Milieus gata și începute	4-
10 Wandschoner 170 cm lung stofă Aida	5-

Broderiile cele mai frumoase și mai ieftine se află numai la

Fritz Bolesch

Magazin cu tapiserie, împletituri și mărunțișuri. Str. Vămii 29.

Asortiment bogat de lână și tort

Institut de asigurare indigen

„Transsylvania“

Sibiu, strada Cisnădiei 1—5 (în casele proprii)

a introdus ca să satisfacă în toate privințele dorințele publicului asigurator, câteva tarife nonă (lg, Xg, XIXg), după care s'a făcut posibilă încheierea de asigurare cu

40% participare la câștig

după câte 3 ani de asigurare! Această participare la câștig nu se calculează în premiile vitoare, ci se plătește în numărul ceace înseamnă o însemnată reducere a premiului. Dacă de ex. o persoană de 20 de ani încheie o asigurare pe K 10.000 după tariful XIX, astfel că acest capita' după o plătire de premiu în decurs de 30 de ani, la ajungerea etății de 50 de ani ai persoanei asigurate să se plătească de jumătate, iar cealaltă jumătate la moartea întâmplată mai târziu, va avea după a-est tarif să solvească un premiu anual de K 266.40 va să zică cu totul K. 7992.

Primește însă în schimb după câteși 3 ani de asigurare înapoi 40% din premiu, adică în total K 1065.60 ca participare la câștig! Prin urmare toate spelele acestei asigurări fac K 6926.40. Când însă moartea asiguratului s'ar întâmpla imediat cele 10.000 de coroane întregi erezilor. Atunci natural și întreaga tâmplă mai înainte, adică înainte de anul al 50-lea al etății, banca ar plăti plătire de premii ar fi și mai mică.

Prospecte și informațiuni asupra acestui tarifi, cum și asupra tuturor celorlalte se dau în orice timp și cu toată provenirea prin direcțiune sau prin reprez. ei.

Reprezentanța pentru Brașov se află la d-nul

H. Hermann

strada Porții Nr. 51.

Achisitori se caută pretatindeni.

Să nu meargă la Pöstyén, să nu folosească cure scumpe în Sanatori, cel care suferă de șoldină și reumatism.

Baia Pokolsár din Kovázna.

care conține nomol, sare și pucioasă s'a renovat anul acesta. Vindecă toate durerile în scurt timp. Recomandată de medici și la diferite boale de inimă, din cauza temperaturii de 20 grade Celsius. Mijloc cu efect contra calcinării arteriilor. — Izvor vulcanic ce clocotește și fierbe, nu numai răcorește la călduri mari, dar și promovează circulațiunea sângelui, și prin aceea apără de slăbiciune și pe cei înaintați în etate.

Stațiune de cale ferată :: Oficiu postal și telegrafic ::
Locuințe ieftine :: În sezonul acesta nu se plătește taxa de cură.

? De unde ?

să ne procurăm hainele pentru vară?

Numai la

GEORGE SZÖCS,

croitor român, în magazinul de croitorie modernă de bărbați dați comanda

(în Brașov Str. Mihail Weisz Nr. 10.)

(în casele proprii)

dacă doriți a vă îmbrăca elegant și ieftin.

La mine în prăvălie se găsesc stoffele cele mai bune de lână englezească și fabricate în țară și cea mai mare parte din acestea pot vinde sub prețul original. — Pentru croială bună garantez.

Binevoii a da o comandă de probă la mine, folosindu-vă de toate avantajile sus zise. Vvăzându-vă cu plăcere rămân cu stimă

GEORGE SZÖCS,

1440.1—10.

croitor de modă bărbătească și militară.

Primul strungar de lucș român, Brașov.

Am onoare a aduce la cunoștință onor. public român că am deschis în str. Neagră Nr. 4 un atelier de

strungărie de lucș și mobilă

unde se primesc spre efectuare tot felul de lucrări atingătoare în bransa aceasta precum: Jocuri de popice, Etagere, Cuire de halne, Fesnece pentru biserici, Picioare de masă, Stălpuri de străni etc. etc.

Primesc umbrele de ploaie spre reparat, Violine, tacuri de biliard etc.

Concurenții primesc deslușiri

Comandele se fac solid la timp și prețuri reduse.

Rugând sprijinul onor. public din Brașov român.

Semnez cu deosebită stimă **Ilie Sârbu**

Primul umbrelar român din Brașov și Ungaria.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de Băcănă Stéua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul său de înmormântare bogat asortat în cari tóte obiectele, atât sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depon de sicriuri de metal** ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plăntici** cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de **marmură**, care **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru** vëndet, pentru **copii**, prețuri și cioclii.

Comande întregi se eșecută **prompt și ieftin**, i au asupra-mi și **transporturi de mörți în străinătate.**

La casuri de mörte a se adresa la

Telefon interurb. 405.

E. Tutsek.

Se caută

o profesoară de grădină de copii, româncă pentru România.

A se adresa la doamna Toculescu, strada Orfanilor Nr. 22.

A V I Z I !

Subscrierul atrage atențiunea On. public românesc din Brașov și dela sate în deosebire apeles la sprijinul inteligenței române și on. Preoți a mă sprijini ca măestru român zugrav și văpsitor.

Stau la dispoziția on public cu cele mai nouă și moderne modele din München, Berlin și Boemia.

Pentru înlesniri pot fi avisat printr'o carte poștală la adresa

Nicolae Arsu, sen.
Măestru, Zugrav, Văpsitor.
Strada Bisericii române (Brașovul-vechi) Nr. 9.

„ECONOMUL“

Institut de credit și economii, societate pe acțiuni.
Centrală în Cluj (casa proprie) Strada Vesselényi-Miklós 26. Filiale în Gherla, Ludoșul de Mureș și Aiud.

Intemeiat la anul 1896.

Are Capital social în 4000 acțiuni

K. 400.000

„ Fonduri de rezervă „ 290.000

„ Fonduri culturale și de binefacere „ 15.000

„ Depuneri spre fructificare peste „ 2.000.000

Primește depuneri spre fructificare dela privați cu 4 1/2% până la 5 1/2% după sume și stabilitate; iar dela corporațiuni excepțional favorabile.

Escontează cambii cu cel puțin două subscrieri.

Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară cu 7% și 8%.

Acordă împrumuturi ipotecare cu amortizare pe 10, 20 și 30 ani cu 7%.

Acordă împrumuturi de Cont curent cu acoperire de hârtii de valoare notate la bursă cu 6% și 7%.

„Economul“ ajută, ca să se înființeze în comune bănci sătești; de acelea s'au făcut la Gilău, Feneș, Sălciua, Tic, Berind, Măcișul Ung., Gădălin, Ugruș, Ciachi-Gărbău și Cătina. Feiurd și Cuzăplac.

„Economul“ mijlocește cele mai bune asigurări pe viață și contra focului.

Escontează cambii cu cel puțin două subscrieri.

Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară cu 7% și 8%.

Acordă împrumuturi ipotecare cu amortizare pe 10, 20 și 30 ani cu 7%.

Acordă împrumuturi de Cont curent cu acoperire de hârtii de valoare notate la bursă cu 6% și 7%.

„Economul“ ajută, ca să se înființeze în comune bănci sătești; de acelea s'au făcut la Gilău, Feneș, Sălciua, Tic, Berind, Măcișul Ung., Gădălin, Ugruș, Ciachi-Gărbău și Cătina. Feiurd și Cuzăplac.

„Economul“ mijlocește cele mai bune asigurări pe viață și contra focului.

Escontează cambii cu cel puțin două subscrieri.

Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară cu 7% și 8%.

Acordă împrumuturi ipotecare cu amortizare pe 10, 20 și 30 ani cu 7%.

Acordă împrumuturi de Cont curent cu acoperire de hârtii de valoare notate la bursă cu 6% și 7%.

„Economul“ ajută, ca să se înființeze în comune bănci sătești; de acelea s'au făcut la Gilău, Feneș, Sălciua, Tic, Berind, Măcișul Ung., Gădălin, Ugruș, Ciachi-Gărbău și Cătina. Feiurd și Cuzăplac.

„Economul“ mijlocește cele mai bune asigurări pe viață și contra focului.

Escontează cambii cu cel puțin două subscrieri.

Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipotecară cu 7% și 8%.

Acordă împrumuturi ipotecare cu amortizare pe 10, 20 și 30 ani cu 7%.

Acordă împrumuturi de Cont curent cu acoperire de hârtii de valoare notate la bursă cu 6% și 7%.

„Economul“ ajută, ca să se înființeze în comune bănci sătești; de acelea s'au făcut la Gilău, Feneș, Sălciua, Tic, Berind, Măcișul Ung., Gădălin, Ugruș, Ciachi-Gărbău și Cătina. Feiurd și Cuzăplac.

„Economul“ mijlocește cele mai bune asigurări pe viață și contra focului.

Arsenalul de construcții, București

4165/25 Iul. 1911.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința amatorilor, că în ziua de 19 August 1911, oarele 9 dimineața, se va ține licitație publică în localul acestui stabiliment, pentru aprovizionarea cu următoarele serii de materiale:

Seria I-a.

2000 buc. lame de săbii de Căvalerie de calitate superioară.

3800 buc. lame de săbii de Artilerie de calitate superioară.

Seria II-a.

5916 buc. mânere de ebonită.

Seria III-a.

7080 kgr. tablă de oțel diferite calități și dimensiuni.

75 kgr. tablă de fier.

1910 kgr. oțel diferite calități și dimensiuni.

345. kgr. sârmă de fier diferite dimensiuni.

170 kgr. sârmă de alamă; toate pentru teci de săbii și monturile lor.

Condițiunile calitative ce trebuie să îndeplinească furnitura precum și acelea în care se va ținea licitația se pot vedea la Arsenalul de Construcții al Armatei din București-

Șeful secției 2 C. A.

„Arieșana“

inst. de credit și econ. soc. pe acțiuni în Turda.

Cheque-Conto 25209 — filiala Jara — Telefon 33

Escontează cambii simple și ipotecare pe lângă 7—8%.

Face împrumuturi pe obligațiuni intabulate și caventate cu 7—8%.

Financializează tot felul de întreprinderi economice.

Primește depuneri pe lângă li-bele și în Cont curent cu 5%, după cari, darea o plătește institutul.

Depuneri se pot face și ridica și prin poștă.

Sume de 5—6 mii cor. se pot ridica ori când fără abdicere, sumele mai mari după starea casei.

1488. 1—40 **Diracțiunea.**

Vasile Muscalu

primul
atelier
de curelar
român

în Brașov, Strada nouă Nr. 18 (casele proprii). Am onoare a recomanda On. Public din Brașov și jur **Atelierul meu de curelarie**, provăzut cu tot felul de hamuri de lux și pentru lucru, din piele de blanc, precum și tot felul de curele de încins, șerpăre, șele în diferite colori, artistice lucrate. Se primesc și reparaturi de tot felul, cure, geante de călătorie și pungi etc. etc. precum și plosci de lemn îmbrăcate în curele frumoase, în mărimi și colori diferite.

La atelierul meu de pielărie din Brașov, comandele postale se eșeptuesc grabnic și cu prețuri moderate.

A V I Z I !

Subsemnatul, am onoare a face cunoscut Onoratului public din loc și dela sate, cumcă după mai mulți ani de praxă lucrez tot felul de **zugrăviri** începând dela cele mai simple până la cele mai fine după **Modelele cele mai nouă**. Rog pe Onoratul public din loc și dela sate să bine voiască a mă sprijini în bransa aceasta, asigurându-i înainte că-i voi mulțami cu lucrul meu cât se poate de bine, avizându-mă numai prin o carte poștală, semnez cu deosebită stimă

Ioan Preda

Zugrav.
Brașov, Strada
Valea Tei Nr. 14.